

2

16-31
SIERPIEŃ
1981r

ZIELONA GÓRA

INFORMATOR

Regionalnego Ośrodka Badań Społecznych
ŚRODKOWEGO NADODRZA

Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „SOLIDARNOŚĆ”

Od Zespołu Redakcyjnego

Niniejszy kolejny numer Informatora wydajemy w pierwszą rocznicę sierpnia '80 i poświęcamy go w całości sprawie samorządu pracowniczego i wiejskiego w aspekcie ich praktycznego organizowania, w oparciu o legalne formy działania załóg i społeczności wiejskich. Samorządy te organizowane są przez w/w społeczności niezależne od przynależności związkowej bądź partyjnej ich członków. Związki Zawodowe NSZZ "Solidarność" i NSZZ RI "Solidarność" mają ten ruch wspomagać, gdyż członkowie tych związków stanowią jednocześnie większość w w/w zbiorowościach ludzkich, jakimi są zakłady pracy i społeczności wiejskie. Ruch samorządowy ma bowiem nie tylko podjąć działania w zakresie wywołania autentycznej inicjatywy społecznej dla kierowania życiem społeczno-gospodarczym poszczególnych zbiorowości, ale ma również przejąć ich realizację z prawem do decyzji. Przy samodzielnym działaniu samorządów wybranych w sposób demokratyczny - Związki Zawodowe będą musiały pilnować, by konkurencyjność działań samorządów pracownicznych i wiejskich, będąca wynikiem zadziałania praw ekonomicznych, nie obróciła się przeciwko załogom i zbiorowościom wiejskim. Mamy nadzieję, że wspólnota interesów członków związków zawodowych, w tym głównie "Solidarności" z uwagi na jej liczebność i terytorialną strukturę - umożliwi zachowanie równowagi pomiędzy działaniami samorządów a postawą obronną Związków Zawodowych, które w pierwszym okresie wdrażania reformy gospodarczej będą musiały moralnie wspomagać społeczeństwo do przetrzymania pewnego rodzaju szoku gospodarczego. Wiele bowiem ludzi musi zrozumieć, że przejście do jakotakiej obfitości dóbr będzie trudne, a nawet ciężkie. Będzie bowiem musiała ulec zmianie mentalność wielu pracowników i rolników:

- u pracowników, że kwota wynagrodzenia musi być adekwatna do ilości i jakości pracy i że w związku z tym pracownik, który dzisiaj otrzymuje minimalną płacę bez względu na niską wydajność świadczonych pracy - nie otrzyma wynagrodzenia w oczekiwanej wysokości, nawet jeśli będzie pracował dobrze, gdyż jego zarobkach decydować będzie wielkość wypracowanych dóbr przez całą załogę i rentowność jego zakładu pracy, będące wynikiem zaangażowania się całej załogi w sprawy przedsiębiorstwa, które nie będzie już uznawane za jakieś tam państwowe, ale społeczne

- u rolników, że pozyskane przez nich z ziemi środki żywności stanowią dobro ogólne, a tym samym, że o wysokości ich ceny nie może decydować ich niedostatek, gdyż w przypadku tzw. "klęsk urodzaju" wysoka podaż mogłaby powodować ustalenie cen zbyt niskich prowadzących w konsekwencji do zahamowania produkcji rolnej. W przekonaniu naszym poziom cen na artykuły rolne winien stymulować produkcję rolną ciągle na wysokim poziomie, co winno zabezpieczać Państwo przez stałą ich skup po cenach godziwych w miarę możliwości na jednakowym poziomie, a nadwyżki magazynować jako rezerwy na lata "chude" bądź na pomoc dla narodów nieustannie narażonych na klęski głodu.

Dlatego też rolnicy nie mogą indywidualnie "windować" cen wolnorynkowych na płody rolne, ponieważ muszą się liczyć z tym, że wolna gra podaży i popytu może obrócić się przeciwko nim samym, gdyż samorządy pracownicze mogą dążyć do samoobrony przez "windowanie" cen na środki produkcji dla rolnictwa, a ponadto nie wykażą potem zrozumienia dla konieczności zahamowania spadku cen na artykuły rolne.

Aktualnie więc rodzi się konieczność skoordynowania działań samorządów w mieście i na wsi przez powołanie w najbliższej przyszłości wspólnych wojewódzkich rad samorządów pracownicznych i wiejskich, które winny wywoływać powstanie /utworzenie/ Krajowej Rady Głównych Samorządów Pracownicznych i Wiejskich.

Jak powołać samorząd pracowniczy

/przedruk z miesięcznika NTO - Region Mazowsze
z dnia 1.06.1981r./

Na podstawie dotychczasowych doświadczeń można wskazać następujące kroki niezbędne do utworzenia Samorządu:

1. Powołanie Komitetu Założycielskiego Samorządu Pracowniczego.
Może odbyć się to drogą przekształcenia dotychczasowych Komisji d/s pracownicznych KZ "Solidarność", bądź w inny sposób zależny od inicjatywy członków załogi.
 2. Komitet Założycielski powinien opracować projekt statutu samorządu, projekt ordynacji wyborczej do organów samorządu oraz powołać komisję, która zażąda od dyrektora, bądź opracuje sam raport o stanie przedsiębiorstwa / w aspekcie prawnym, finansowym, organizacyjnym i techniczno-ekonomicznym / oceni jego możliwości produkcyjne oraz ewentualne możliwości zmiany profilu produkcji przedsiębiorstwa.
 3. Opracowane projekty statutu, ordynacji wyborczej i raportu o stanie przedsiębiorstwa należy opublikować, poddać pod dyskusję załogę przedsiębiorstwa. Wprowadzić zgłaszane poprawki, bądź rozważenia alternatywne.
 4. Komitet Założycielski powinien nawiązać kontakt z komitetami innych przedsiębiorstw regionu lub branży dla wymiany doświadczeń.
 5. Na walnym zebraniu całej załogi /bądź walnym zebraniu delegatów/ Komitet Założycielski przedstawia projekt statutu i ordynacji wyborczej pod głosowanie i jeśli zostaną przyjęte, przeprowadza się wybory do poszczególnych organów samorządu.
 6. Statut samorządu z chwilą jego ustalenia staje się konstytucją samorządu - jedyną podstawą legalnego działania samorządu. Organy wykonawcze samorządu powinny więc dokonać weryfikacji wszystkich obowiązujących na terenie przedsiębiorstwa przepisów i regulaminów organizacyjnych, do stosując je do statutu samorządu.
 7. Nie wystarczy jednak, aby samorządom /radom robotniczym/ utworzonym w poszczególnych przedsiębiorstwach przyznano szerokie uprawnienia na pierwszej swe uprawnienia samorząd musi realizować w praktyce. Wymagać to będzie zniesienia całego biurokratycznego aparatu zarządzającego dotychczasową gospodarką.
- W tym celu konieczne jest:
- a/ utworzenie stałych komisji koordynacyjnych samorządów robotniczych w poszczególnych regionach lub branżach. Jedynie szeroki, zorganizowany ruch samorządowy jest w stanie zapoczątkować autentyczną reformę gospodarczą i zagwarantować jej pełne przeprowadzenie,
 - b/ utworzenie Rady Głównych Samorządów - organu, który dla ruchu samorządowego byłby tym samym co KKP dla "Solidarności".
8. Do najpilniejszych zadań Rady Głównych Samorządów należałoby - przygotowanie na podstawie danych dostarczonych przez samorządy, branże - raportu o stanie gospodarki. Rada przedstawi pod dyskusję samorządom robotniczym projekt głównych posunięć gospodarczych niezbędnych dla wyjścia z kryzysu. Szczególną uwagę trzeba zwrócić na przedstawienie potencjału produkcyjnego na potrzeby rolnictwa.
 9. Rada Główna samorządu po zasięgnięciu opinii samorządów robotniczych zadecyduje o formach swego uczestnictwa w Sejmie PRL /przyznanie Radzie inicjatywy ustawodawczej i kontrolnej w sferze gospodarczej/.

W ocenie Zespołu Redakcyjnego Informatora ROBS ce-
lowym jest powołanie w regionach Wojewódzkich Rad
Samorządów Pracowniczych i Wiejskich.

Przedruk materiałów opracowanych przez Sieć Orga-
nizacji Zakładowych NSZZ "Solidarność" - wiodących
zakładów pracy - dot. samorządu pracowniczego.
/Biuletyn Informacyjny KZ NSZZ "Solidarność" HCP
z dnia 4.06.1981r./

I. KOMUNIKAT KRAJOWEJ KOMISJI POROZUMIEWAWCZEJ NSZZ "SOLIDARNOSC" Z DNIA 28.05.1981r.

Krajowa Komisja Porozumiewawcza NSZZ "Solidarność"
została poinformowana o istnieniu działalności Sie-
ci Organizacji Zakładowych NSZZ "Solidarność" wio-
dących zakładów /wymienionych w załączniku/. Zespół
Roboczy Sieci opracował propozycje dotyczące refor-
my gospodarczej i samorządu pracowniczego.
Krajowa Komisja Porozumiewawcza postanowiła:

1. Uznać Sieć za jeden z ośrodków konsultacyjnych
KKP przy pracach nad reformą społeczno-gospo-
darczą,
2. Wykorzystać w opracowaniu stanowiska Związku
opinie Sieci na temat reformy gospodarczej i
samorządu pracowniczego.

Krajowa Komisja Porozumiewaw-
cza NSZZ "Solidarność"

Załącznik:

Sieć Organizacji Zakładowych NSZZ "Solidarność"
wiodących zakładów pracy:

1. Stocznia Gdańska im. Lenina
2. Stocznia Szczecińska im. Warskiego
3. Olsztyńskie Zakłady Opon Samochodowych "Stomil"
4. Białostockie Zakłady Przemysłu Bawełnianego
"Fasty"
5. Zakłady Naprawcze Taboru Kolejowego w Bydgoszczy
6. Zakłady Przemysłu Metalowego "H.Cegielski"
w Poznaniu
7. Zaodrzańskie Zakłady Przemysłu Stalowego "Za-
stal" w Zielonej Górze
8. Zakłady Przemysłu Bawełnianego im. Marchlewskie-
go w Łodzi
9. Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego "PZL Swidnik"
10. Fabryka Wagonów "Pafawag" we Wrocławiu
11. Fabryka Łożysk Toczących "Iskra" w Kielcach
12. Zakłady Urządzeń Technicznych "Zgoda" w Święto-
chłowicach
13. Kopalnia Węgla Kamiennego "Wujek" w Katowicach
14. Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego "PZL Rzeszów"
15. Huta im. Lenina w Krakowie
16. pomoc i współpraca: Ogólnokrajowa Komisja Porozu-
miewawcza NSZZ "Solidarność" w Polskiej Aka-
demii Nauk.

II. KOMUNIKAT SIECI Z DNIA 3.06.1981r.

/przedruk z Biuletynu Informacyjnego KZ NSZZ
"Solidarność" HCP z dnia 4.06.1981r./

1. W dniach 1-3 czerwca 1981r. odbyło się III-cie
Zebranie Sieci Organizacji Zakładowych NSZZ
"Solidarność" wiodących zakładów pracy, zorgani-
zowane przez Komisję Zakładową NSZZ "Solidarność"
w Zakładach Przemysłu Metalowego "H.Cegielski"
w Poznaniu.
Zasadniczym tematem zebrania było:
a/ kontynuacja prac i dokonanie uzgodnień w spra-
wach dotyczących statutu przedsiębiorstwa i
samorządu pracowniczego przedsiębiorstwa
oraz reformy gospodarczej w kraju, za podsta-
wę do dyskusji służyły materiały przygotowa-
ne przez Zespół Roboczy na zebraniu w Szczeci-
nie w dniach 21-23 maja br. /zamieszczone w
Komunikacie nr 4/.
- b/ wypracowanie stanowiska w sprawie projektu
ustawy o związkach zawodowych,
- c/ omówienie spraw objętych działaniem Zespołu
Koordynacyjnego.
2. W związku z postanowieniem przyjętym w dniu
28 maja br. przez Krajową Komisję Porozumiewaw-
czą NSZZ "Solidarność" /zał. nr 1/ zebrani posta-
nowili:
a/ wyłonić stały zespół do kontaktów z KKP i j.j.
zespołami doradczymi w składzie: Jacek Merkel,
Krzysztof Kubicki, Zbigniew Sieradzki, Adam
Swinarski, Hans Szyc, Zdzisław Rudnik.
- b/ zwrócić się do KKP o delegowanie przedstawi-
ciela na każde zebranie Sieci,
- c/ prowadzić szeroką działalność informacyjną o
pracach Sieci wśród członków Związku.

3. Zebrani uzgodnili pogląd, iż sprawne i autoryta-
tywne działanie Sieci wymaga aby:

- a/ każdy uczestnik Sieci prowadził w swoim re-
gionie w ścisłej współpracy z MKZ-tami, dzia-
łalność konsultacyjną i informacyjną dla in-
nych zakładów pracy w regionie, zaleca się
zwiększać wykorzystanie dorobku OBS-ów,
- b/ przedstawiciele dużych, wielozakładowych
przedsiębiorstw zasięgu ogólnokrajowym wcho-
dził w skład delegacji wiodącego zakładu w
którymś z regionów.

4. Sieć została uzupełniona przez zakład wiodący
regionu Warszawy, za który uznano Zakłady Mecha-
niczne "Ursus". W zebraniu nie uczestniczyły de-
legacje w WSK-Rzeszów i Zakładów "Iskra" w Kiel-
cach.

5. Zasadniczym rezultatem zebrania jest przyjęcie
jednolitego poglądu uczestników Sieci na temat
stanowiska jakie winien zająć NSZZ "Solidarność"
w sprawie reformy gospodarczej i samorządu pra-
cowniczego przedsiębiorstw społecznych /zał. nr 2
3,4,5/.

Konsultantami prawnymi Sieci w pracach nad pro-
jektem Ustawy o przedsiębiorstwach społecznych
i wzorcowym statutem Samorządu Pracowniczego by-
li: dr Edmund Kitłowski i dr Bronisław Ziemiński

6. Uzgodniono krytycznie uwagi Sieci dotyczące pro-
jektu ustawy o związkach zawodowych /zał. nr 6/
7. Postanowiono kontynuować działalność obu Zespo-
łów /Roboczego i Koordynacyjnego/ Sieci. Zespół
Roboczy prowadzić będzie nadal prace w zakresie
reformy gospodarczej i samorządu pracowniczego
przy utrzymaniu stałej łączności z Komitetami
Założycielskimi Samorządu Pracowniczego.

Zespół Koordynacyjny podejmie nowe zagadnienia,
które zaproponują delegaci na następnym zebra-
niu Sieci. Zebrani zgłosili wstępnie następujące
tematy:

- ogólne założenia do układów zbiorowych pracy,
- program działania Związku,
- dalsze projekty ustaw dotyczących spraw mają-
cych istotne znaczenie dla ludzi pracy.

8. Uznano celowość wydania biuletynu informacyjnego
Sieci. Zbadanie możliwości technicznych i za-
opatrzenia tematycznego powierzono Ogólnokrajowej
Komisji Porozumiewawczej NSZZ "Solidarność"
w Polskiej Akademii Nauk.

9. Postanowiono, że następne zebranie Sieci zosta-
nie zorganizowane przez Komisję Zakładową NSZZ
"Solidarność" w Kopalniach Węgla Kamiennego -
"Wujek i Katowice" w dniach 23-25 czerwca br. w
Katowicach.

10. Przedstawiciel Gdańskiego Komitetu Obrony Wię-
zionych za Przekonania zaproponował zebranym
podjęcie uchwały popierającej działania Komite-
tu. Delegaci nie mieli w tej kwestii pełnomoc-
nictw swoich Organizacji Zakładowych, zobowiąza-
li się zatem jedynie do przedstawienia propo-
nowanego tekstu macierzystym Komisjom Zakłado-
wym.

Prowadzenie Zebrania
/Jerzy Milewski/

III. STANOWISKO NSZZ "SOLIDARNOSC" W SPRAWIE SA- MORZĄDU PRACOWNICZEGO W PRZEDSIĘBIORSTWACH /propozycja/

I. Diagnoza

1. Organizacje Zakładowe NSZZ "Solidarność" są
zobowiązane do popierania idei autentycznego
samorządu pracowniczego w przedsiębiorstwach,
widzących w nim zarówno szansę wyjścia z obec-
nego kryzysu gospodarczego, jak i jeden z głów-
nych elementów reformy gospodarczej.
2. Aktualnie w przedsiębiorstwach występują for-
malnie i faktycznie następujące typowe sytu-
acje w kwestii samorządu pracowniczego:
2.1. Przedsiębiorstwa, w których tzw. "samorząd" w
postaci Konferencji Samorządu Robotniczego
przestał istnieć /formalnie lub faktycznie/
i w których nie powołano dotąd żadnych in-
nych organów samorządu pracowniczego o charak-
terze tymczasowym lub zastępczym.
- 2.2. Przedsiębiorstwa, w których działają nadal for-
my "samorządu" w postaci Konferencji Samorządu
Robotniczego w oparciu o dotychczasowe lub nie
co zmienione we własnym zakresie przepisy usta-
wy z dnia 20.10.1958r.
- 2.3. Przedsiębiorstwa, które nie czekając na ukaza-
nie się nowej ustawy o samorządzie, założyły, op-
racowały własny statut i powołały organy samorzą-
du.

du pracowniczego, nadając im albo charakter stały, albo tymczasowy.

2.4. Przedsiębiorstwa, w których zgodnie z zaleceniami Sieci Organizacji Zakładowych NSZZ "Solidarność" wiodących zakładów pracy utworzone /lub tworzy się/ Komitety Założycielskie Samorządu Pracowniczego z uwzględnieniem alternatywnych rozwiązań:

- a/ bez żadnych zadań i kompetencji organów samorządu pracowniczego,
- b/ z częściowymi kompetencjami organów samorządu pracowniczego.

II. Proponowane środki i metody działania

1. Zróżnicowana sytuacja formalno - prawna i faktyczna jaka w odniesieniu do samorządności istnieją w przedsiębiorstwach, wymaga od organów NSZZ "Solidarność" różnorodnych przedsięwzięć i wielokierunkowych form działania, nie tylko na szczeblu przedsiębiorstw, lecz także o szerszym zasięgu.

2. Proponuje się podjęcie m.in. następujących działań:

2.1. Upowszechnienia przy pomocy dostępnych środków przekazu, a przede wszystkim poprzez czasopisma NSZZ "Solidarność", opracowań i propozycji przy gotowanych przez Sieć dotyczących kwestii samorządu pracowniczego i innych zagadnień związanych z reformą gospodarczą.

2.2. Objęcie działalnością informacyjno-instruktażową w sprawie tworzenia autentycznego samorządu pracowniczego nie tylko zakładów przedsiębiorstw, lecz także organów i władz NSZZ "Solidarność": Komisji Zakładowych, Zarządów Regionalnych i KKP.

2.3. Powołanie w każdej Komisji Zakładowej NSZZ "Solidarność" zespołu d/s samorządu pracowniczego udzielającego w okresie przejściowym wsparcia w przygotowaniu i utworzeniu autentycznego samorządu pracowniczego, a później współpracującego z jego organami, stosownie do statutowych zadań Związku. Jednym z ważnych zadań tego zespołu jest właściwe przygotowanie załogi do pracy w organach samorządu pracowniczego.

(kwalifikacje zawodowe i moralne/.

2.4. Tworzenie przy Zarządach Regionalnych NSZZ "Solidarność" zespołów konsultacyjnych, które służyć pomocą, m.in. organizacyjno-prawną, w sprawach powoływania i w pracy samorządu pracowniczego w przedsiębiorstwach. Zespoły takie mogłyby działać w ramach istniejących regionalnych Ośrodków Badań Społeczno-Zawodowych.

2.5. Skoordinowanie prac ośrodków doradczych KKP

zajmujących się zagadnieniami reformy społeczno-gospodarczej /łącznie z samorządem pracowniczym/ w celu sformułowania jednolitego stanowiska w tych sprawach. Jednolite stanowisko Związku jest konieczną podstawą wszelkich działań praktycznych mających na celu wprowadzenie reformy społeczno-gospodarczej a w szczególności:

- popularyzacji zagadnień reformy w społeczeństwie,
- negocjacji KKP z Rządem PRL w kwestiach wszelkich aktów normatywnych z tym związanych,
- organizowania przez Zarządy Regionalne i Komisje Zakładowe spotkań Wyborców z posłami i radnymi, na których zgłoszone będą żądania realizacji reformy zgodnej z wolą społeczeństwa.

2.6. W celu ułatwienia przedsiębiorstwom, w których nie działają żadne formy samorządu pracowniczego, lub które poszukują innych rozwiązań w okresie przejściowym /tzn. do czasu ukazania się ustawy o samorządzie załogi przedsiębiorstwa i zaistnienia innych warunków umożliwiających powołanie i funkcjonowanie autentycznych samorządów pracownicznych/ opracowany został jako propozycja-Regulamin Komitetu Założycielskiego Samorządu Pracowniczego zamieszczony poniżej. Regulamin ten określa między innymi:

- zadania i kompetencje Komitetu Założycielskiego,
- wybory członków Komitetu Założycielskiego,
- strukturę organizacyjną Komitetu Założycielskiego.

Postanowienia Regulaminu mają charakter ramowy i powinny być dostosowane do warunków lokalnych przedsiębiorstwa.

W szczególności w przedsiębiorstwach w których istnieją już samorządowe przedstawicielstwa pracownicze uznane przez Komisje Zakładowe NSZZ "Solidarność", stan faktyczny winien być usankcjonowany.

IV. REGULAMIN KOMITETU ZAŁOŻYCIELSKIEGO SAMORZĄDU PRACOWNICZEGO /propozycja/

Przedstawiciele organizacji.....
 reprezentujących załogę przedsiębiorstwa.....
 /nazwa zakładu/.....
 - w oparciu o zagwarantowane Konstytucją PRL/art. 13/ prawo do uczestniczenia w zarządzaniu przedsiębiorstwem;
 - stojąc na gruncie zasad sformułowanych w Umowach Społecznych z Gdańska, Szczecina, Jastrzębia i Katowic - latem 1980r.,
 w przekonaniu, że postanowienia Umów Społecznych z Gdańska, Szczecina, Jastrzębia i Katowic będą rzetelnie i wiernie dotrzymywane i rozwijane w duchu moralnej i społecznej odnowy życia publicznego w kraju;
 - wierząc, że przygotowywana reforma gospodarcza, której ważnymi ogniwami są m.in. projektowane ustawy: o związkach zawodowych, o samorządzie załogi przedsiębiorstwa i o przedsiębiorstwie społecznym, spełni oczekiwania społeczeństwa i będzie mądrze, sprawnie i konsekwentnie realizowana -
 postanawiają powołać "Komitet Założycielski Samorządu Pracowniczego"

Rozdział I. Zadania i kompetencje Komitetu Założycielskiego.

§ 1. Do podstawowych zadań Komitetu Założycielskiego należy:

1. Opracowanie projektu statutu samorządu pracowniczego oraz projektu ordynacji wyborczej samorządu pracowniczego, w oparciu o projekt ustawy o samorządzie załogi przedsiębiorstwa oraz o "Wzorcowy Statut" i "Wzorcową Ordynację Wyborczą" samorządu pracowniczego, zaproponowane przez Sieć Organizacji Zakładowych NSZZ "Solidarność" wiodących zakładów pracy.
2. Prowadzenie wśród załogi działalności informacyjnej i wyjaśniającej ideę samorządności pracowniczego.
3. Zbieranie opinii załogi o sytuacji przedsiębiorstwa i przyszłej roli samorządu pracowniczego.
4. Rozpoznawanie i analizowanie mechanizmów funkcjonowania przedsiębiorstwa, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień: ekonomiczno-finansowych, techniczno-produkcyjnych, organizacyjnych i prawnych; prowadzenie lub organizowanie w tych dziedzinach działalności popularyzatorsko-instruktażowej na rzecz załogi i członków Komitetu Założycielskiego.
5. Oddziaływanie na termin i merytoryczną wartość rozwiązań reformy gospodarczej oraz ustaw z nią związanych, poprzez zgłaszanie odpowiednich wniosków, opinii i uwag.
6. Bieżąca analiza i ocena warunków formalno-prawnych i faktycznych, niezbędnych dla powołania i prawidłowego funkcjonowania autentycznego samorządu pracowniczego w przedsiębiorstwie.
7. Zapoznanie załogi przedsiębiorstwa z projektami opracowań "Statutu" i "Ordynacji Wyborczej" samorządu pracowniczego, dokonanie analizy uwag i propozycji zmian zgłaszanych przez załogę; opracowanie po uwzględnieniu słusznych wniosków, nowej wersji projektów "Statutu" i "Ordynacji Wyborczej" samorządu pracowniczego.
8. Organizowanie referendum wśród załogi w sprawie wstępnego zaakceptowania projektów "Statutu" i "Ordynacji Wyborczej" samorządu pracowniczego oraz podjęcia decyzji co do powołania Samorządu Pracowniczego w przedsiębiorstwie.

§ 2. Komitet Założycielski posiada następujące kompetencje:

1. Podejmowanie niezbędnych prac przygotowawczych do wyborów organów samorządu pracowniczego.

niczego w oparciu o wstępnie zaakceptowane przez załogę projekty "Statutu" i "Ordynacji Wyborczej".

2. Występowanie z inicjatywą, zgłaszanie wniosków i uwag w sprawach pilnych wymagających rozważania w okresie przed powołaniem właściwych organów samorządu pracowniczego.
 3. Zwracanie się do dyrektora o udzielenie lub udostępnienie informacji w sprawach dotyczących stanu i działalności przedsiębiorstwa.
 4. Przeprowadzanie kontroli działalności przedsiębiorstwa, ze szczególnym uwzględnieniem troski o racjonalną gospodarkę mieniem ogólnonarodowym, dysponowanym przez załogę przedsiębiorstwa. Kontrola ta powinna wyrażać się m.in.:
 - a/rozpatrywaniem okresowych bilansów i rachunków wyników,
 - b/rozpatrywaniem okresowych sprawozdań z działalności przedsiębiorstwa.
 5. Opiniowanie działań dyrekcji zmierzających m.in. do:
 - usprawniania działalności przedsiębiorstwa,
 - doskonalenia struktury organizacyjnej,
 - podnoszenia wydajności pracy,
 - zapewnienia odpowiedniego poziomu jakości i nowoczesności wyrobów,
 - umacniania dyscypliny pracy.
 6. Organizowanie w przedsiębiorstwie, w sprawach o doniosłym znaczeniu - referendum, jako najwyższej formy wyrażania woli przez załogę.
- § 3. W miarę zdobywania doświadczenia i powstawania odpowiednich warunków Komitet Założycielski może - gdy interes załogi tego wymaga - rozszerzyć zakres kompetencji określonych w § 2.

Rozdział II. Wybory członków i struktura organizacyjna Komitetu Założycielskiego.

- § 4.1. Członkiem Komitetu Założycielskiego może być wybrany każdy pracownik zatrudniony w przedsiębiorstwie po przepracowaniu w nim 2 lat, który wyraził zgodę na kandydowanie. Ograniczenia tego prawa określa pkt. 2 § 4.
2. Członkiem Komitetu Założycielskiego nie może być:
- a/ na szczeblu przedsiębiorstwa: dyrektor, jego zastępcy, główny księgowy, osoby pełniące funkcje kierownicze w organizacjach społecznych, związkowych i politycznych, działających na terenie przedsiębiorstwa.
 - b/ na szczeblu fabryk /oraz równorzędnych jednostek organizacyjnych/: kierownik, jego zastępcy, osoby pełniące funkcje kierownicze w organizacjach społecznych, związkowych i politycznych, działających na terenie danej jednostki organizacyjnej.

- § 5.1. Członków Komitetu Założycielskiego wybierają pracownicy zatrudnieni w przedsiębiorstwie, w wyborach demokratycznych przeprowadzonych w poszczególnych jednostkach organizacyjnych, przez właściwą Komisję Wyborczą.
2. Każdy pracownik przedsiębiorstwa ma prawo zgłosić kandydata /ów/ na członka Komitetu Założycielskiego jednostki organizacyjnej, w której jest zatrudniony.
3. Liczba kandydatów na członków Komitetu Założycielskiego powinna być co najmniej dwa razy większa od liczby wybieranych osób.
4. Wybory są ważne, jeżeli uczestniczyło w nich co najmniej 50 % plus 1 z liczby/osób/ uprawnionych do głosowania.

- § 6. Komisja wyborcza składa się z 5-7 osób wybranych na zebraniu załogi danej jednostki organizacyjnej.
- Zebranie, w celu dokonania wyboru członków Komisji Wyborczej /do Komitetu Założycielskiego/ organizuje - przy współpracy z właściwymi organami związków zawodowych - pracownik tej jednostki o najdłuższym stażu pracy w przedsiębiorstwie.

- § 7. W przypadku dwuszczeblowej struktury organów samorządu pracowniczego, tworzy się analogiczną dwuszczeblową strukturę Komitetu Założycielskiego:

- a/ Komitet Założycielski Samorządu Pracowniczego Wydziału /KWSP-W/.
- b/ Komitet Założycielski Samorządu Pracowniczego Przedsiębiorstwa /KZSP-P/.

- § 8. Liczba członków KZSP-W /szczebel wydziału/ w poszczególnych jednostkach organizacyjnych powinna wynosić od 5-15 osób, w zależności od liczby zatrudnionych.
- § 9. Członkami KZSP-P /szczebel Przedsiębiorstwa/ są członkowie KZSP-W, którzy w wyborach otrzymali jednocześnie mandat członka KZSP-P, a zawsze przewodniczący właściwych KZSP-W.
- § 10. Wykaz jednostek organizacyjnych, z których tworzy się KZSP-W, liczbę jego członków oraz liczbę członków KZSP-P, podane odrębnie.
- § 11. Wybory członków KZSP-W odbywają się w sposób demokratyczny, w głosowaniu powszechnym, bezpośrednim i tajnym; wybranymi są ci kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę ważnych głosów, lecz co najmniej 50 % liczby osób uprawnionych. Przewodniczącym KZSP-W zostaje ten kandydat, który w wyborach uzyskał najwięcej ważnych głosów.
- § 12. Przewodniczącego Komitetu Założycielskiego na szczeblu przedsiębiorstwa wybierają ze swego grona członkowie KZSP-P w głosowaniu tajnym; dla dokonania wyboru niezbędna jest kwalifikowana większość, co najmniej 2/3 głosów, przy obecności co najmniej 2/3 liczby osób uprawnionych do głosowania.
- § 13. Przewodniczący właściwego Komitetu Założycielskiego proponuje spośród jego członków: zastępcę przewodniczącego oraz sekretarza. Wybór ich na te funkcje następuje wówczas, gdy propozycje przewodniczącego zostaną zaakceptowane przez większość członków KZSP w głosowaniu tajnym.
- § 14. Przewodniczący, zastępca przewodniczącego i sekretarz tworzą prezydium Komitetu Założycielskiego, do którego można - w razie potrzeby - dooptymować dalszych członków KZSP.
- § 15. Do zadań Prezydium KZSP-P należy w szczególności:
1. Opracowywanie programu pracy Komitetu Założycielskiego.
 2. Przygotowywanie materiałów na posiedzenia Komitetu Założycielskiego.
 3. Wykonywanie uchwał Komitetu Założycielskiego w zakresie ustalonym przez KZSP.
 4. Kontrolowanie realizacji wniosków, propozycji, opinii i uwag przekazanych dyrektorowi /kierownictwu/.
 5. Przedstawianie wniosków w sprawie powołania i ukierunkowania zespołów specjalistów
 6. Utrzymywanie więzi z załogą i kontaktów z jednostkami organów państwowych, terenowych oraz innymi przedsiębiorstwami i ich organami samorządu pracowniczego.
- § 16. Zadania i kompetencje KZSP-W oraz jego Prezydium określa KZSP-P, biorąc za punkt wyjścia ustalenia § 1 i § 2. niniejszego "Regulaminu".
- § 17. Uchwały Komitetu Założycielskiego podejmowane są zwykłą większością głosów, przy obecności co najmniej 2/3 członków.
- § 18. Komitety Założycielskie /KZSP-W i KZSP-P/ zobowiązane są uzgadniać z właściwymi ogniwami związków zawodowych wszelkie sprawy, które należą do zakresu działalności i kompetencji związków.
- § 19. Posiedzenie Komitetów Założycielskich zwołuje przewodniczący lub jego zastępca - stosownie do występujących potrzeb, lecz nie rzadziej niż dwa razy w miesiącu.
- § 20. Członkowie Komitetów Założycielskich pełnią swe funkcje społeczne. Są oni uprawnieni do uzyskania pełnej rekompensaty ewentualnie utraconego zarobku z powodu pełnienia swych funkcji. Przewodniczący i członkowie Prezydium KZSP-P i KZSP-W mogą być oddelegowani przez dyrekcję przedsiębiorstwa na czas pełnienia funkcji w Komitecie Założycielskim.
- Członkowie Komitetów Założycielskich korzystają z ochrony prawnej w czasie i po zakończeniu pełnienia funkcji na zasadach takich samych jak członkowie organów związków zawodowych.

/Uwaga: tekst § 3 przyjęto, na III Zebraniu Sieci, większością głosów/.

V. STATUT SAMORZĄDU PRACOWNICZEGO /propozycja/

ROZDZIAŁ I

Postanowienia Ogólne

§ 1.

Samorząd Pracowniczy zwany dalej SAMORZĄDEM stano-
wią wszyscy pracownicy przedsiębiorstwa.

§ 2.

Żałoga zarządza przedsiębiorstwem poprzez organy Samorządu.

§ 3.

Samorząd dysponuje majątkiem przedsiębiorstwa i wytycza jego główne kierunki działalności i rozwoju oraz decyduje o podziale dochodu.

§ 4.

Właściwe organy Samorządu mogą zawierać porozumienia i umowy z organami władzy i administracji państwowej.

ROZDZIAŁ II

Organy Samorządu

§ 5.

Organami Samorządu są:

1. Rada Pracownicza zwana dalej RADA,
2. Prezydium Rady Pracowniczej, zwane dalej Prezydium
3. Rady Oddziałowe, Wydziałowe, Fabryczne i Filialne działające na podstawie regulaminu ustalonego przez Radę.

§ 6.

Organy Samorządu za wyjątkiem Ogólnego Zebrania Załogi pochodzą z wyborów. Członkowie organów Samorządu odpowiedzialni są przed swoimi wyborcami i tylko przez nich mogą być odwoływani.

§ 7.

1. Najwyższą formą wyrażania woli Samorządu jest referendum załogi.
2. Referendum przeprowadza się na podstawie:
 - a/ uchwały Rady
 - b/ wniosku podpisanego przez nie mniej niż 10 % członków Samorządu /załogi/.

§ 8.

Do kompetencji Rady należy:

1. podejmowanie uchwał dotyczących podstawowych kierunków działalności gospodarczej i rozwoju przedsiębiorstwa,
2. uchwalanie planów działalności przedsiębiorstwa,
3. zatwierdzenie struktury organizacyjnej przedsiębiorstwa,
4. podejmowanie uchwał w sprawie podziału dochodów,
5. powoływanie i odwoływanie dyrektora przedsiębiorstwa,
6. opiniowanie kandydatów na stanowiska zastępców dyrektora i głównego księgowego,
7. podejmowanie uchwał w sprawie zmiany profilu produkcji lub usług,
8. podejmowanie uchwał w sprawie przyjęcia rocznego bilansu i rachunku wyników oraz udzielenie dyrektorowi przedsiębiorstwa absolutorium,
9. podejmowanie uchwał w sprawie zawierania porozumień gospodarczych i umów kooperacyjnych z innymi przedsiębiorstwami,
10. zawieranie porozumień z organami władzy i administracji państwowej o wzajemnej współpracy,
11. ustalenie zasad polityki kadrowej,
12. ustalenie regulaminu pracy,
13. kontrola całokształtu działalności przedsiębiorstwa,
14. wybór przewodniczącego i prezydium Rady,
15. podejmowanie uchwał w sprawie nabywania i zbywania oraz obciążania nieruchomości i innych środków trwałych,
16. podejmowanie uchwał w sprawach socjalno-bytowych i kulturalnych załogi przedsiębiorstwa,
17. podejmowanie uchwał w sprawie umów importowo-eksportowych,
18. zatwierdzenie wniosków w sprawie nadania orderów i odznaczeń państwowych,
19. dysponowanie zakładowymi środkami przekazu informacji,

§ 9.

Do kompetencji Prezydium należy:

1. przygotowanie projektów uchwał Rady,
2. kontrola wykonania uchwał Rady,
3. zwoływanie sesji Rady,
4. organizowanie pracy komisji roboczych i doradczych,
5. weryfikowanie informacji przedkładanych przez dyrektora załogę lub Radzie o stanie finansowo-ekonomicznym i technicznym przedsiębiorstwa,
6. sprawowanie kontroli nad funkcjonowaniem pomocniczych organów Samorządu /Rad Oddziałowych, Zakładowych, Wydziałowych, Filialnych i Fabrycznych/
7. wykonywanie innych czynności zleconych przez Radę.

§ 10.

Przewodniczący Rady kieruje pracami Prezydium i reprezentuje Radę.

§ 11.

Do kompetencji Ogólnego Zebrania Załogi /Delegatów/ należy:

1. ocena roczna działalności Rady i dyrektora przedsiębiorstwa;
uchylanie w uzasadnionych przypadkach uchwał Rady.
2. W przedsiębiorstwach zatrudniających powyżej 200 pracowników funkcje Ogólnego Zebrania załogi może spełnić Ogólne Zebranie Delegatów.
3. Zasady wyboru delegatów ustala Ordynacja Wyborcza uchwalona w drodze referendum.

§ 12.

1. Członkowie Organów Samorządu za wyjątkiem Ogólnego Zebrania Załogi nie mogą pełnić funkcji we władzach organizacji społecznych i politycznych oraz nie mogą zajmować kierowniczych stanowisk w administracji przedsiębiorstwa.
Zastrzeżone stanowisko i funkcje oraz sposób rezygnacji z ich pełnienia określa Ordynacja Wyborcza.
2. Te same funkcje w organach Samorządu można pełnić tylko przez dwie kolejne kadencje.
3. Kadencja wszystkich organów Samorządu trwa cztery lata.

§ 13.

1. Rada obraduje na swoich sesjach.
Sesję zwyczajną Rady zwołuje Prezydium co najmniej cztery razy w roku.
Prezydium zobowiązane jest do zwoływania nadzwyczajnych sesji Rady na pisemny wniosek jednej trzeciej ogólnej liczby członków Rady.
2. Pierwsza sesja Rady winna być zwołana najdalej w ciągu miesiąca od dnia wyborów.
3. Sesje Rady są jawne.
4. Tryb funkcjonowania Rady określa regulamin uchwalony przez Radę.
5. Do podjęcia uchwały Rady wymagana jest obecność 2/3 liczby jej członków. Uchwały Rady zapadają bezwzględną większością głosów tzn. 50 % ważnych głosów plus 1 głos.

§ 14.

1. Inicjowanie uchwał Rady przysługuje Prezydium, członkom Rady i dyrektorowi.
2. Uchwały Rady podpisuje jej Przewodniczący oraz upoważniony członek Prezydium.
3. Rada może powoływać komisje robocze, stałe lub dożadne określające ich kompetencje i tryb działania.
4. Członkowie Rady mają prawo zgłoszenia interpelacji i wniosków do dyrektora za pośrednictwem Prezydium we wszystkich sprawach dotyczących przedsiębiorstwa.
5. Z członkiem Rady nie może być rozwiązany stosunek pracy w czasie trwania kadencji oraz w ciągu dwóch lat po jej zakończeniu. Nie można też w tym czasie zmienić członkowi Rady warunków pracy i płacy na jego niekorzyść. Postanowienia tego artykułu nie naruszają przepisów o rozwiązywaniu stosunku pracy bez wypowiedzenia.

ROZDZIAŁ III.

Prawa i obowiązki Członka Samorządu

§ 15.

Członek Samorządu ma prawo do:

1. Bezpośredniego udziału w części dochodu przedsiębiorstwa wypłacanego w formie dodatkowego wynagrodzenia.

- Pozbawienie prawa do udziału w części dochodu może nastąpić w przypadku przewidzianych regulaminem podziału dochodu w przedsiębiorstwie.
2. Korzystania ze statutowej działalności przedsiębiorstwa w zakresie świadczeń socjalno-bytowych, zdrowotno-wypoczynkowych, kulturalno-oświatowych i sportowych opłacanych z funduszy przedsiębiorstwa.
 3. Pełnienia funkcji z wyboru w organach Samorządu po przepracowaniu 2-ech lat w przedsiębiorstwie, ograniczenie to nie dotyczy nowo powstałych zakładów.
 4. Wybierania i odwoływania członków organów Samorządu.
 5. Uczestnictwa w kształtowaniu treści i uchwały - niu statutu i ordynacji wyborczej Samorządu.
 6. Uczestnictwa w Ogólnych Zebraniach Załogi lub posiedzeniach innych organów Samorządu.
 7. Występowanie z wnioskami i postulatami do organów Samorządu oraz do dyrektora.
 8. Dostępu do informacji o wszelkich decyzjach, uchwałach i innych działaniach organów Samorządu i dyrektora oraz o działalności produkcyjno-gospodarczej przedsiębiorstwa.
 9. Udziału w zebraniach i naradach, na których podejmuje się decyzje dotyczące jego osoby.

§ 16.

Członek Samorządu jest obowiązany do przestrzegania postanowień statutu i uchwał organów Samorządu oraz do wykonywania zarządzeń i poleceń organów wykonawczych Samorządu.

§ 17.

Członkostwo Samorządu nabywa się z chwilą zatrudnienia w przedsiębiorstwie na podstawie stosunku pracy w wymiarze co najmniej 1/2 etatu. Pracownik może być jednocześnie członkiem więcej niż jednego Samorządu lecz pociąga to za sobą utratę biernego prawa wyborczego.

§ 18.

Członkostwo Samorządu ustaje wraz z rozwiązaniem stosunku pracy.

ROZDZIAŁ IV.

Przepisy wspólne do Samorządu i Dyrektora

§ 19.

Dyrektor przedsiębiorstwa jest wykonawcą uchwał organów Samorządu.

§ 20.

Dyrektor wykonuje operatywny zarząd w sprawach przedsiębiorstwa zgodnie z zasadą jednoosobowego kierownictwa.

§ 21.

Do kompetencji dyrektora należy podejmowanie wszelkich decyzji w sprawach przedsiębiorstwa, nie należących do organów Samorządu.

§ 22.

W sprawach zastrzeżonych do kompetencji organów Samorządu czynności prawne dyrektora w stosunku do osób trzecich poprzedzane być muszą odpowiednimi uchwałami tych organów.

§ 23.

1. Przed podjęciem uchwały przez Radę - dyrektor jest zobowiązany do zgłoszenia na piśmie opinii co do ich skutków ekonomicznych, społecznych i prawnych.
2. Dyrektor zobowiązany jest wyrazić pisemny sprzeciw wobec uchwały naruszającej przepisy prawa. Sprzeciw dyrektora wstrzymuje wykonanie uchwały.

§ 24.

Dyrektor reprezentuje przedsiębiorstwo na zewnątrz, w tym również w sprawach majątkowych.

§ 25.

1. Spory pomiędzy organami Samorządu a Dyrektorem mogą być rozstrzygane przy udziale Komisji Mediacyjnej powołanej wspólnie.
2. W przypadku nie powołania Komisji Mediacyjnej lub bezskuteczności jej postępowania sprawę sporu przekazuje się do rozstrzygnięcia sądowi.

ROZDZIAŁ V.

Przepisy wspólne dla Samorządu i Związków Zawodowych.

§ 26.

Jeżeli uchwały podejmowane przez organy Samorządu dotyczą spraw wchodzących w zakres działalności związków zawodowych, przed ich podjęciem organy te obowiązane są umożliwić związkowi zawodowemu zajęcie w tych sprawach stanowiska, zgodnie z ustawą o związkach zawodowych oraz kodeksem pracy.

ROZDZIAŁ VI.

Postanowienia końcowe

§ 27.

Członkowie Rady pełnią funkcję społecznie. Przewodniczący i członkowie Prezydium mogą pracować na etatach przedsiębiorstwa po podjęciu w tej sprawie uchwały przez Radę.

§ 28.

Pierwsze wybory do Rady organizuje Komitet Założycielski Rady Pracowniczej.

§ 29.

Integralną częścią niniejszego Statutu jest załącznik na Ordynacja Wyborcza.

VI. WZORCOWA ORDYNACJA WYBORCZA SAMORZĄDU PRACOWNICZEGO /przypis/

ROZDZIAŁ I.

Postanowienia ogólne

§ 1.

Ordynacja wyborcza dotyczy wyboru członków organów Samorządu Pracowniczego zwanego dalej Samorządem.

§ 2.

Prawo do zgłaszania kandydatów oraz dokonywania wyboru organów Samorządu posiada każdy członek Samorządu.

§ 3.

Bierne prawo wyborcze przysługuje członkowi Samorządu po przepracowaniu 2 lat w danym zakładzie. Członek organu Samorządu nie może pełnić następujących funkcji:

1. Na szczeblu zakładu: Dyrektora i jego zastępców, gł. księgowego, szefa pionu i służby, członka Prezydium Komisji Zakładowej NSZZ "Solidarność" i analogicznej funkcji innych związków zawodowych, członka Egzekutywy PZPR i analogicznych funkcji innych organizacji politycznych...
2. Na szczeblu wydziału: Kierownika i jego zastępców, członka Komisji Wydziałowej NSZZ "Solidarność", członka egzekutywy OOP PZPR
- 3.....

§ 4.

Do wpisania na listę kandydatów konieczna jest ustna lub pisemna zgoda zgłoszonego kandydata.

§ 5.

Liczba kandydatów do organu Samorządu powinna być co najmniej dwa razy większa od liczby wybieranych członków.

§ 6.

Wybory są równe - i odbywają się w głosowaniu tajnym.

§ 7.

Wybory są ważne, jeżeli bierze w nich udział przy najmniej 2/3 uprawnionych do głosowania. Wybrani do organu Samorządu zostają ci kandydaci, którzy uzyskali największą ilość głosów, jednak nie mniej niż 50% ważnych oddanych głosów plus 1 głos ważny.

ROZDZIAŁ II.

Wybór członków Rady Pracowniczej

§ 8.

Członkowie Rady Pracowniczej wybierani są w zależności od wielkości i struktury przedsiębiorstwa, bądź to przez Ogólne Zebranie Załogi /Delegatów/, bądź przez zebranie w komórkach organizacyjnych dalej zwanych Okręgami Wyborczymi.

§ 9.

Liczba członków Rady Pracowniczej w zależności od wielkości i struktury przedsiębiorstwa powinna być proporcjonalna do liczby członków Samorządu lecz nie większa niż 70 osób.

§ 10.

Liczba mandatów członków Rady Pracowniczej lub delegatów na Ogólne Zebranie Delegatów w każdym okręgu Wyborczym jest proporcjonalna do liczby członków Samorządu w danym Okręgu Wyborczym.

§ 11.

Wybory odbywają się w sposób następujący:

1. Ustępujący Rada Pracownicza /Komitet Założycielski Samorządu/ powołuje na miesiąc przed upływem swojej kadencji Komisję Wyborczą.
2. Kandydaci zgłaszani są w Okręgach Wyborczych na zebraniach przedwyborczych.
3. Kandydaci są zobowiązani odpowiadać na pytania stawiane przez uczestników zebrania dotyczące głównie programu działania.
4. Kandydatury wraz z charakterystyką muszą być opublikowane conajmniej 14 dni przed terminem wyborów.
5. Techniczną stronę oraz termin wyborów ustalają Komisje Wyborcze i publikują równocześnie z listą kandydatów.
6. Każdy wyborca może oddać swój głos na conajwyżej tylu kandydatów, ile mandatów posiada Okręg Wyborczy. W przeciwnym wypadku głos jest nieważny.
7. Ważność wyborów potwierdza Komisja Wyborcza najpóźniej w ciągu 24 godzin od momentu zakończenia wyborów.

ROZDZIAŁ III.

Wybór przewodniczącego Rady i jej prezydium

§ 12.

Wybory przewodniczącego Rady Pracowniczej:

1. Przewodniczącego Rady Pracowniczej wybiera Rada Pracownicza.
2. Kandydatem na przewodniczącego Rady Pracowniczej może zostać każdy członek Rady, który wyrazi na to zgodę i uzyska akceptację conajmniej 10 % członków Rady Pracowniczej w głosowaniu jawnym.
3. Kandydatury na przewodniczącego wraz z charakterystyką muszą być opublikowane conajmniej 14 dni przed terminem wyborów.
4. Po zamknięciu listy kandydatów na przewodniczącego Rada wybiera spośród swojego grona Komisję Wyborczą, która przeprowadza wybory.
5. Przewodniczącym zostaje ten kandydat, który otrzymał największą ilość głosów, niemniej jednak niż 50 % plus 1 ważnych głosów.
6. Każdy wyborca oddaje swój głos tylko na jednego kandydata.

§ 13

Wybory członków Prezydium Rady Pracowniczej:

1. Liczbę członków Prezydium wraz z przewodniczącym ustala Rada Pracownicza w głosowaniu jawnym.
2. Członków Prezydium proponuje przewodniczący spośród członków Rady Pracowniczej.
3. Każdy członek proponowanego przez przewodniczącego - Prezydium, musi być akceptowany przez większość członków Rady Pracowniczej w głosowaniu tajnym uzyskując 50 % plus 1 ważnych głosów.
4. Przewodniczący zobowiązany jest do utworzenia całego składu Prezydium w ciągu jednego miesiąca od chwili wyboru przewodniczącego.
5. Niedotrzymanie powyższego warunku jest równoznaczne z rezygnacją przewodniczącego ze swojego stanowiska, co powoduje automatycznie ponowne wybory przewodniczącego.

ROZDZIAŁ IV.

Wybór Delegatów na Ogólne Zebranie Delegatów.

§ 14.

Delegaci na Ogólne Zebranie Delegatów wybierani są a/ w przedsiębiorstwach, które zatrudniają powyżej 500 pracowników, b/ w przedsiębiorstwach wielozakładowych, w których liczba pracowników poszczególnych jednostek organizacyjnych przekracza 200 zatrudnionych, c/ w zakładach, w których liczba jest zatrudnionych jest mniejsza od wymienionej pod lit. a i b - a tok pracy lub rozmieszczenie terytorialne jednostek uniemożliwiają zwołanie Ogólnego Zebrania Zakłogi /dodatkowa propozycja - J.N./

§ 15.

Ogólne Zebranie Delegatów Zakłogi składa się z Delegatów wybieranych wg klucza od 1:5 do 1:40, w zależności od liczby zatrudnionych i warunków lokalnych przedsiębiorstwa /jednostki organizacyjnej/.

§ 16.

Liczba mandatów na Ogólne Zebranie Delegatów przed przedsiębiorstwa /jednostki organizacyjnej/ przypadająca na daną jednostkę organizacyjną jest proporcjonalna do liczby członków Samorządu właściwego Okręgu Wyborczego.

§ 17.

W przedsiębiorstwach wielozakładowych o dwuszczeblowej strukturze organów Samorządu wybiera się w poszczególnych okręgach wyborczych jednocześnie: a/ delegatów na Ogólne Zebranie Delegatów danej jednostki organizacyjnej, b/ delegatów na Ogólne Zebranie Delegatów Przedsiębiorstwa, c/ ewentualnych kandydatów na członków Rady Pracowniczej danej jednostki organizacyjnej, d/ kandydatów na członków Rady Pracowniczej Przedsiębiorstwa wg klucza ustalonego przez właściwą Komisję Wyborczą.

ROZDZIAŁ V.

Postanowienia Końcowe

§ 18.

W przypadku, gdy pierwsza tura wyborów nie wyłoni wymaganego składu Rady Pracowniczej lub jej Przewodniczącego, Komisja Wyborcza zobowiązana jest do przeprowadzenia kolejnej tury wyborów.

§ 19.

Zasady kandydowania w drugiej turze wyborów określa Komisja Wyborcza.

§ 20.

W przypadku wyboru Rady Pracowniczej przez Ogólne Zebranie Delegatów stosuje się postanowienie rozdziału 1, niniejszej Ordynacji Wyborczej. Do Rady kandydować może wyłącznie Delegat.

Uwaga:

Regionalny Ośrodek Badań Społecznych Środkowego Nadodrza przy Zarządzie Regionalnym NSZZ "Solidarność" w Zielonej Górze informuje, że dotychczas w ramach Ośrodka nie powstał Zespół Problemowy dla wdrażania idei Samorządów Pracowniczych, wypracowanej na krajowych spotkaniach przedstawicieli Sieci Organizacji Zakładowych NSZZ "Solidarność" wiodących zakładów pracy. Zespół taki mógłby być jednocześnie nośnikiem pozostałych zadań Sieci, w tym głównie reformy gospodarczej zgodnej ze społecznymi oczekiwaniami. Z uwagi, że liczba przedstawicieli wiodących zakładów pracy w Sieci jest ograniczona /po jednym z każdego byłego województwa - w przypadku b. woj. zielonogórskiego: "Zastal" w Zielonej Górze/ - ROBS oferuje pomoc w rozpropagowywaniu idei Sieci na terenie również województw gorzowskiego i legnickiego. Jednocześnie przeprasza, że dość liczną grupę osób zaangażowanych w sprawy Sieci, że nie podajemy ich nazwisk /brak informacji/, przekazujemy, że czynnymi przedstawicielami regionu w Sieci są: alfabetowo Elżbieta Chmielnik z "Lumelu" w Zielonej Górze i Zdzisław Rudnik z "Zastalu" w Zielonej Górze. Natomiast w regionie /wg posiadanych informacji/ działają między innymi Przewodniczący Rad Pracowniczych: w "Zastalu" - Andrzej Monita, w "Zgrzeblarkach" - Ryszard Skowroński, w "Polskiej Weźnie" - Józef Woźniak, w PKS - Władysław Kulewicz /przepraszamy za pominięcie tytułów zawodowych i naukowych/ W związku z powyższym ROBS informuje wszystkich zainteresowanych Samorządami Pracowniczymi, że powinni utrzymywać bezpośredni kontakt z w/w osobami. Jednocześnie prosimy wszystkich już działających w Sieci Regionalnej o podanie swoich nazwisk, celem ułatwienia nawiązania bezpośrednich kontaktów pomiędzy działaczami Samorządów Pracowniczych w regionie - województwie.

Rada Programowa ROBS.

U S T A W A

7 dnia o przedsiębiorstwach społecznych.

POSTANOWIENIA OGÓLNE

Art. 1. Przedsiębiorstwo społeczne jest podstawową jednostką organizacyjną gospodarki narodowej, prowadzącą samodzielnie działalność, wyposażoną w osobowość prawną, obejmującą zorganizowaną załogę władającą częścią ogólnonarodowego mienia i zarządzaną przez organy samorządu pracowniczego.

Art. 2 § 1. Przedsiębiorstwo społeczne prowadzi działalność gospodarczą w celu osiągnięcia zamierzonych efektów ekonomicznych i społecznych przy racjonalnym wykorzystaniu środków.

§ 2. Przedsiębiorstwo prowadzi działalność na rzecz kształtowania wśród członków załogi sumiennego stosunku do wykonywania obowiązków pracowniczych i przestrzegania zasad współżycia społecznego.

TWORZENIE PRZEDSIĘBIORSTW

Art. 3 § 1. Przedsiębiorstwo o zasięgu ogólnokrajowym tworzy naczelnym organem administracji państwowej przedsiębiorstwa terenowe organem administracji terenowej.

§ 2. Terenowe organy administracji państwowej mogą na podstawie uchwał zainteresowanych rad narodowych utworzyć przedsiębiorstwo wspólne.

§ 3. Jeżeli obowiązek utworzenia określonego przedsiębiorstwa nie wynika z planu uchwaleńnego przez odpowiedni organ przedstawicielski /Sejm, Rada Narodowa/, jego utworzenia wymaga zgody tego organu.

§ 4. Akt erekcyjny określa nazwę, siedzibę oraz przedmiot działania przedsiębiorstwa.

Art. 4 § 1. Organ tworzący przedsiębiorstwo zobowiązany jest powołać zespół przygotowawczy, składający się z przedstawicieli Ministerstwa Finansów, banku, wojewódzkiej rady, właściwego ministra, związków zawodowych, instytucji d/s ochrony środowiska, stoważyszeń naukowych oraz ekspertów.

§ 2. Zadaniem zespołu przygotowawczego, o którym mowa w art. 1, jest przedstawienie opinii co do celowości utworzenia przedsiębiorstwa.

Art. 5 § 1. Organ tworzący przedsiębiorstwo przekazuje mu część majątku ogólnonarodowego.

§ 2. Wyłącznym dysponentem majątku przedsiębiorstwa jest załoga działająca przez swoje organy samorządowe.

Art. 6 § 1. Przedsiębiorstwo uzyskuje osobowość prawną z chwilą wpisania go do rejestru prowadzonego przez sądy powszechne.

§ 2. Sposób prowadzenia rejestru przedsiębiorstw społecznych określi w drodze rozporządzenia Minister Sprawiedliwości.

Art. 7 § 1. Przedsiębiorstwo społeczne może łączyć się z podmiotem zagranicznym.

§ 2. Tryb tworzenia oraz zasady funkcjonowania przedsiębiorstw połączonych, o których mowa w § 1 określi odrębna ustawa.

Art. 8 § 1. Przedsiębiorstwa społeczne mogą się zrzeszać i występować ze zrzeszeń na mocy uchwał podjętych w drodze referendum przez załogi zainteresowanych przedsiębiorstw.

§ 2. Zrzeszenia przedsiębiorstw, o których mowa w § 1 nie mogą naruszać przepisów ustawy antymonopolowej.

STATUT PRZEDSIĘBIORSTW

Art. 9 § 1. Załoga przedsiębiorstwa ustala w drodze referendum statut przedsiębiorstwa.

§ 2. Postanowienia statutu nie mogą być sprzeczne z przepisami ustawy.

§ 3. Statut przedsiębiorstwa podlega rejestracji sądownej w trybie określonym w art. 8.

ZASADY ZARZĄDZANIA PRZEDSIĘBIORSTWEM

Art. 10 § 1. Przedsiębiorstwem zarządza załoga za pośrednictwem swoich organów samorządu pracowniczego.

§ 2. Samorząd pracowniczy stanowią wszyscy pracownicy przedsiębiorstwa.

§ 3. Organy samorządu z wyjątkiem ogólnego zebrania załogi, pochodzą z wyboru. Członkowie organu samorządu odpowiedzialni są przed wyborcami i tylko przez nich mogą być odwołani.

§ 4. Najwyższą formą wyrażania woli samorządu jest referendum załogi, które przeprowadza się na podstawie uchwały rady pracowniczey lub wniosku podpisanego przez nie mniej niż 10% członków samorządu.

§ 5. Samorząd dysponuje majątkiem przedsiębiorstwa i wytycza ogólne kierunki działalności i rozwoju przedsiębiorstwa oraz decyduje o podziale dochodu.

§ 6. Właściwe organy samorządu mogą zawierać porozumienia i umowy z organami władzy i administracji państwowej.

§ 7. Dyrektor przedsiębiorstwa - jako wykonawca uchwał samorządu - sprawuje operatywny zarząd przedsiębiorstwem zgodnie z zasadą jednoosobowego kierownictwa.

ORGANY PRZEDSIĘBIORSTWA

Art. 11. Organami przedsiębiorstwa społecznego są:

1. Ogólne zebranie załogi
2. Rada pracownicza
3. Prezydium Rady
4. Samorządowe organy pomocnicze
5. Dyrektor przedsiębiorstwa.

OGÓLNE ZEBRANIA ZAŁOGI /DELEGATOW/

Art. 12 § 1. Do kompetencji ogólnego zebrania załogi należą:

1. Ocena roczna działalności rady i dyrektora przedsiębiorstwa.
2. Uchwalenie w uzasadnionych przypadkach - uchwał rady.

§ 2. W przedsiębiorstwach zatrudniających powyżej 200 pracowników funkcje ogólnego zebrania może spełniać zebranie delegatów.

§ 3. Zasady wyboru delegatów ustala ordynacja wyborcza uchwalona w drodze referendum.

Art. 13 § 1. Zwoływanie ogólnego zebrania należy do kompetencji prezydium rady.

§ 2. Prezydium rady zobowiązane jest zwołać zebranie ogólne na wniosek:

1. 10% liczby członków załogi
2. Zakładowych organów związków zawodowych
3. Uchwały rady pracowniczey

Art. 14 § 1. Uchwały ogólnego zebrania zapadają zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej 50% członków załogi.

§ 2. Uchwały podjęte w sprawach należących do kompetencji ogólnego zebrania wiążą radę, prezydium rady dyrektora oraz wszystkich pracowników przedsiębiorstwa.

Art. 15. Decyzje w sprawach łączenia, podziału i likwidacji przedsiębiorstwa zapadają w drodze referendum załogi.

RADA PRACOWNICZA

Art. 16 § 1. Liczbę członków rady pracowniczey określa ordynacja wyborcza.

§ 2. Wybory członków rady są powszechne, równe, bezpośrednie i tajne.

§ 3. Kadencja trwa 4 lata.

§ 4. Czynne prawo wyborcze przysługuje każdemu pracownikowi przedsiębiorstwa.

§ 5. Biernie prawo wyborcze przysługuje pracownikom zatrudnionym w przedsiębiorstwie co najmniej 2 lata. Przepis ten nie dotyczy przedsiębiorstw nowoorganiano- wanych.

§ 6. Biernie prawo wyborcze nie przysługuje: dyrekto- rowi przedsiębiorstwa, jego zastępcy, głównemu księ- gowemu oraz radcy prawnemu. Kierownikom zakładów i filii przedsiębiorstwa oraz ich zastępcy, głównym księgowym i radcom prawnym nie przysługuje biernie pra- wo wyborcze w tych jednostkach organizacyjnych.

§ 7. Członkowie rady nie mogą pełnić funkcji kierow- niczych w organizacjach społecznych i politycznych.

Art. 17. Funkcje członka rady można pełnić tylko raz przez dwie kolejne kadencje.

Art. 18. Tryb dokonywania wyboru i odwoływania czło- nków rady określa ordynacja wyborcza.

Art. 19. Do kompetencji rady należy:

1. Podejmowanie uchwał dotyczących podstawowych kie- runków działalności gospodarczej w rozwoju przed- siębiorstwa.
2. Uchwalanie planów działalności przedsiębiorstwa.
3. Zatwierdzanie struktury organizacyjnej przedsiębi- orstwa.
4. Podejmowanie uchwał w sprawie podziału dochodów.
5. Powoływanie i odwoływanie dyrektora przedsiębi- orstwa.
6. Opiniowanie kandydatów na stanowisko zastępcy dy- rektora i głównego księgowego.
7. Podejmowanie uchwał w sprawie zmiany profilu pro- dukcji lub usług.
8. Podejmowanie uchwał w sprawie przyjęcia rocznego bilansu i rachunku wyników oraz udzielania dyrek- torowi przedsiębiorstwa absolutorium.
9. Podejmowanie uchwał w sprawie zawierania porozu- mień gospodarczych i umów kooperacyjnych z innymi przedsiębiorstwami.
10. Zawieranie porozumień z organami władzy i admini- stracji państwowej o wzajemnej współpracy.
11. Ustalanie zasad polityki kadrowej.
12. Ustalanie regulaminu pracy.
13. Kontrola całokształtu działalności przedsiębi- orstwa.
14. Wybór przewodniczącego i prezydium rady.
15. Podejmowanie uchwał w sprawie nabywania i zbywa- nia oraz obciążania nieruchomości i innych środków trwałych.
16. Podejmowanie uchwał w sprawach socjalno-bytowych pracowników.
17. Podejmowanie uchwał w sprawie umów importowo-eks- portowych.
18. Zatwierdzanie wniosków w sprawie nadania orderów i odznaczeń państwowych.
19. Dysponowanie zakładowymi środkami przekazu infor- macji.

Art. 20. Rada może żądać od dyrektora i pracowników przedsiębiorstwa wszelkich sprawozdań, informacji i wyjaśnień oraz sprawdzać stan majątku przedsiębior- stwa. W sprawach wymagających wiadomości specjalnych rada może powołać ekspertów.

Art. 21. Dyrektor przedsiębiorstwa obowiązany jest ustosunkować się na piśmie do inicjatyw, wniosków, opinii rady w ciągu 14 dni wystąpienia rady.

Art. 22. Uchwały rady podjęte w ramach jej kompeten- cji wiążą dyrektora i pracowników przedsiębiorstwa.

Art. 23. Prezydium rady obowiązane jest zwołać nad- zwyczajne posiedzenie rady na pisemny wniosek 1/3 ogólnej liczby członków rady, 10% członków załogi oraz dyrektora przedsiębiorstwa.

Art. 24. Posiedzenia rady odbywają się co najmniej raz na kwartał.

Art. 25. Uchwały Rady zapadają bezwzględną większo- ścią głosów przy obecności 2/3 członków rady.

Art. 26. Rada może powołać komisję lub doraźne komi- sie robocze określając ich kompetencje i tryb działa- nia.

Art. 27. Członkowie rady mają prawo zgłaszania do dyrektora przedsiębiorstwa interpelacji i wniosków - za pośrednictwem prezydium rady - we wszystkich spra- wach dotyczących przedsiębiorstwa.

Art. 28. Z członkiem rady nie może być rozwiązany stosunek pracy w czasie trwania kadencji oraz w cią- gu dwóch lat po jej zakończeniu. Nie można też w tym okresie zmieniać członkowi rady warunków pracy i pla- cy na jego niekorzyść. Postanowienia tego artykułu nie naruszają przepisów o rozwiązaniu stosunku pracy bez wypowiedzenia, na co musi wyrazić zgodę rada pra- cownicza.

PREZYDIUM RADY

Art. 29. Prezydium rady kieruje pracami rady i jest jej organem wykonawczym.

Art. 30. W skład prezydium wchodzi: przewodniczący rady, jego zastępcy i członkowie prezydium.

Art. 31. Do kompetencji prezydium należy:

1. Przygotowanie projektów uchwał rady
2. Kontrola wykonania uchwał rady
3. Zwoływanie sesji rady
4. Organizowanie pracy komisji roboczych i doradczych
5. Weryfikowanie informacji przedkładanych przez dy- rektora załozde lub radzie o stanie finansowo-eko- nomicznym i technicznym przedsiębiorstwa.
6. Sprawowanie kontroli nad funkcjonowaniem pomocni- czych organów samorządu pracowniczego /rad oddzia- łowych, zakładowych, wydziałowych, filijnych, fab- rycznych/.

PRACOWNICZE ORGANY SAMORZĄDOWE

Art. 32. W przedsiębiorstwach wielozakładowych funk- cjonują organy samorządu pracowniczego, także w jed- nostkach działających w pełnym wewnętrznym rozrachun- ku gospodarczym /zakładach, oddziałach, filiach/.

Art. 33. Do organu samorządu pracowniczego również w jednostkach o których mowa w art. 32, stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące organów samorządu przedsiębiorstwa.

Art. 34. Statut przedsiębiorstwa może przewidywać powołanie organów samorządu pracowniczego również w jednostkach nie mających rozrachunku gospodarczego /w wyodrębnionych komórkach organizacyjnych/.

Art. 35. Kompetencja organów, o których mowa w art. 33, określa statut przedsiębiorstwa.

DYREKTOR

Art. 36. Dyrektor przedsiębiorstwa jest wykonawcą uchwał organów samorządu pracowniczego.

Art. 37. Dyrektor sprawuje operatywny zarząd w prze- siębiorstwie. Organizuje pracę załogi na zasadzie jednoosobowego kierownictwa, reprezentuje przedsiębi- orstwo na zewnątrz oraz dokonuje w jego imieniu czyn- ności prawnych.

Art. 38. W sprawach zstrzeżonych do kompetencji or- ganów samorządu czynności prawne dyrektora wobec osó- b trzecich muszą być poprzedzone odpowiednimi uchwałami tych organów.

Art. 39. Do kompetencji dyrektora należy podejmowa- nie wszelkich decyzji w sprawach przedsiębiorstwa nie należących do kompetencji organów samorządu pra- cowniczego.

Art. 40. Przed podjęciem uchwały przez organy samo- rządu dyrektor zobowiązany jest zgłosić na piśmie swoją opinię co do ich skutków ekonomicznych, społe- czných i prawnych.

Art. 41. Dyrektor obowiązany jest wyrazić sprzeciw wobec uchwał organów samorządu naruszających przepi- sy prawa. Sprzeciw dyrektora wstrzymuje wykonanie uchwał.

Art. 42 § 1. Dyrektora powołuje rada pracownicza w drodze publicznego konkursu.

§ 2. Czas trwania kadencji dyrektora określa rada w zawartej z nim umowie.

§ 3. Rada odwołuje dyrektora przed upływem kadencji w przypadku nieudzielenia mu absolutorium.

§ 4. Dyrektor odwołany może być także w drodze referendum załogi.

Art. 43. Dyrektor powołuje swoich zastępców i głównego księgowego po zaopiniowaniu kandydatów przez radę pracowniczą.

PEŁNOMOCNICY PRZEDSIĘBIORSTWA

Art. 44 § 1. Pełnomocników przedsiębiorstwa ustanawia i odwołuje dyrektor przedsiębiorstwa.

§ 2. Udzielenie pełnomocnictwa wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności.

§ 3. Udzielenie i odwołanie pełnomocnictwa podlega ujawnieniu w rejestrze przedsiębiorstw.

Art. 45. Zastępcy dyrektora działają w imieniu przedsiębiorstwa na podstawie udzielonych im przez dyrektora pełnomocnictw.

ROZSTRZYGANE SPORÓW MIĘDZY ORGANAMI SAMORZĄDÓW, A DYREKTOREM

Art. 46 § 1. Spory natury prawnej między organami samorządu a dyrektorem mogą być rozstrzygane przy udziale komisji mediacyjnej powołanej wspólnie.

§ 2. W przypadku niepowołania komisji mediacyjnej lub bezskuteczności jej postępowania każda ze stron może poddać spór do rozstrzygnięcia sądowni.

MIENIE PRZEDSIĘBIORSTWA

Art. 47. Przedsiębiorstwu służą prawa do przydzielonego mu mienia.

Art. 48. Przedsiębiorstwo odpowiada za swoje zobowiązania wg przepisów kodeksu cywilnego.

Art. 49. W przypadku likwidacji przedsiębiorstwa o przeznaczeniu majątku decyduje organ państwowy, który utworzył przedsiębiorstwo - na podstawie wyników referendum załogi. Decja w tych sprawach poprzedzona być musi badaniami komisji ekspertów /art. 4 § 1./.

Art. 50. Przedsiębiorstwo tworzy fundusze wg zasad przewidzianych w odrębnych ustawach.

Art. 51. Przedsiębiorstwo rozlicza się z budżetem państwa i budżetem terenowym w drodze płacenia podatków określonych przepisami prawa finansowego.

NADZÓR PAŃSTWOWY

Art. 52. § 1. Państwo oddziałuje na przedsiębiorstwo za pośrednictwem przepisów prawa oraz określa - nych parametrów ekonomicznych /podatki, cło, kredyty/ ustalony w sposób generalny.

§ 2. Ustalania cen nie zastrzeżonych do decyzji organów państwowych należy do kompetencji przedsiębiorstwa.

Art. 53. Organy przedsiębiorstwa mogą ingerować w wewnętrzne sprawy przedsiębiorstwa tylko w granicach uprawnień ustawowego.

Art. 54. Działalność przedsiębiorstwa podlega kontroli ze strony państwowych organów kontroli.

Art. 55. Przedsiębiorstwu służy prawo zgłaszania w ciągu 7 dni sprzeciwu wobec decyzji wydanych mu przez organy państwa. Wniesienie sprzeciwu wstrzymuje wykonanie tych decyzji.

Art. 56. Sprawy między organami państwa a przedsiębiorstwem rozstrzyga sąd.

Art. 57 § 1. W przypadku doznania przez przedsiębiorstwo szkody z powodu wykonania decyzji organów sprawujących nadzór państwowy, przysługuje mu roszczenie odszkodowawcze wg przepisów prawa cywilnego.

§ 2. Sprawy powstające na tle decyzji, o których mowa w § 1, rozstrzyga sąd.

PRZEPISY WSPÓLNE DLA ORGANÓW PRZEDSIĘBIORSTWA I ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

Art. 58. Jeżeli uchwały podejmowane przez organy samorządowe lub decyzje dyrektora przedsiębiorstwa dotyczą spraw wchodzących w zakres działania związków zawodowych, przed podjęciem tych uchwał i decyzji organy przedsiębiorstwa obowiązane są umożliwić związkom zawodowym zajęcie w tych sprawach stanowiska zgodnie z ustawą o związkach zawodowych oraz z kodeksem pracy.

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE

Art. 59. Przedsiębiorstwa państwowe działające na podstawie dekretu z 1950 r. /Dz.U. Nr 18 z 1950 r./, stają się przedsiębiorstwami społecznymi w rozumieniu niniejszej ustawy, chyba że ich załogi postanowią inaczej.

PRZEPISY KONCOWE

Art. 60. Ustawa nie dotyczy PKP, energetyki, banków PZU, przedsiębiorstw podległych Ministrowi Obrony Narodowej.

Art. 61. Traci moc dekret z dnia 26.X.1950 r. o przedsiębiorstwach państwowych /Dz.U. Nr 18 z 1950/ oraz przepisy wykonawcze wydane na jego podstawie.

Art. 62. Traci moc ustawa z dnia 20.XII.1958 r. o samorządzie robotniczym /Dz.U. 77 poz. 307/ oraz przepisy wykonawcze wydane na tej podstawie.

Art. 63. Ustawa wchodzi w życie z dniem

MAGAZYN WIEJSKI

Poniżej podajemy minimum informacji dla podjęcia działalności przez Samorząd Wiejski, zgodnie z Uchwałą Rady Państwa z dnia 19.03.1981r. w sprawie umocnienia roli samorządu mieszkańców wsi /M.P. 10 z 1981r. poz. 78/. Jednocześnie zamieszczamy projekt uchwały zebrania wiejskiego o przyjęciu Regulaminu Zebrania Wiejskiego. Pełna informacja odnośnie samorządu wsi zawarta jest w Poradniku Wiejskiego Związkowca, opracowany przez ROBS a który został przekazany dla WKZ NSZZ RI "Solidarność" w Zielonej Górze celem załatwienia jego druku. Poradnik ten ma ukazać się do końca sierpnia b.r. a odpowiadającym za powyższe są ze strony WKZ - kol. kol. Jan Kudła - Kierownik Organizacyjny Biura WKZ i Maciej Ołtarzewski - radca prawny WKZ NSZZ RI "Solidarność".

A oto tekst uchwały Rady Państwa j.w. oraz projekt uchwały Zebrania Wiejskiego w sprawie przyjęcia Regulaminu Zebrania Wiejskiego:

I. Uchwała Rady Państwa z dnia 19.03.1981r. w sprawie umocnienia roli samorządu mieszkańców wsi.

Rozwój samorządności i umocnienie instytucji demokracji socjalistycznej stwarzają warunki do zwiększenia autentycznego wpływu i udziału samorządu mieszkańców wsi w rozwiązywaniu istotnych problemów społeczności wiejskiej.

W celu zapewnienia stałej i powszechnej reprezentacji interesów mieszkańców wsi, Rada Państwa na podstawie art. 74 w związku z art. 82 i art. 87-92 ustawy z dnia 25 stycznia 1958r. o radach narodowych /Dz.U. z 1975r. Nr 26, poz. 139 z 1977r. Nr 11, poz. 44 z 1978r. Nr 14, poz. 61 i Nr 31, poz. 130 oraz z 1980r. Nr 4, poz. 3/ uchwała, co następuje:

§ 1.1. Samorząd mieszkańców wsi kształtuje we współdziałaniu z organizacjami politycznymi i społecznymi, socjalistyczne stosunki współżycia w sołectwie.

2. Powszechną formą samorządu mieszkańców, mającą bogatą tradycję w życiu społeczno-gospodarczym wsi, jest zebranie wiejskie.

§ 2. Zadania samorządu wiejskiego realizowane są przez zebranie wiejskie oraz wybrane przez nie organy: radę sołectwa i sołtysa.

§ 3. Zebranie wiejskie zapewnia udział mieszkańców wsi w określaniu i rozwiązywaniu wszystkich ważnych problemów sołectwa.

§ 4.1. Zebranie wiejskie stanowi płaszczyznę:

- 1/ współpracy wszystkich organizacji i sił społecznych w sołectwie,
- 2/ współdziałania i utrzymywania stałej więzi między mieszkańcami sołectwa a gminną radą na rodową, jej prezydium i komisjami oraz gminnym komitetem kontroli społecznej,
- 3/ konsultacji ważniejszych decyzji rad narodowych, organów administracji państwowej i gospodarczej z mieszkańcami wsi,
- 4/ mobilizacji mieszkańców do uczestnictwa w samodzielnym rozwiązywaniu podstawowych problemów wsi.

2. Zebranie wiejskie stanowi również płaszczyznę współpracy ogółu mieszkańców wsi z organizacjami samorządu rolniczego i samorządu spółdzielczego w zakresie rozwoju rolnictwa oraz zaopatrzenia mieszkańców w artykuły konsumpcyjne.

§ 5.1. Zebranie wiejskie omawia i rozpatruje także sprawy określone w przyjętym przez nie regulaminie zebrania wiejskiego oraz sprawy przekazane zebraniu przez gminną radę narodową.

2. Zobowiązuje się gminne rady narodowe do przeprowadzania na wniosek ich prezydiów na zebraniach wiejskich konsultacji projektów ważniejszych uchwał rady dotyczących sołectw

3. Zobowiązuje się gminne rady narodowe do rozważenia:

- 1/ przekazania niektórych spraw sołectw do rozpatrywania - zamiast na sesji rady - przez zebranie wiejskie, a w szczególności spraw:
 - a/ funkcjonowania placówek handlowych, usługowych i gastronomicznych,
 - b/ budowy, utrzymania i konserwacji dróg, chodników i przystanków Państwowej Komunikacji Samochodowej,
 - c/ działalności placówek socjalnych i kulturalnych pomocy i opieki społecznej,
 - d/ utrzymania czystości, estetyki i porządku
 - e/ bezpieczeństwa przeciwpożarowego i ochrony przeciwpowodziowej,
 - f/ podejmowania i realizacji czynów społecznych na rzecz wsi.

- 2/ upoważnienia zebrania wiejskich do gromadzenia środków pochodzących ze źródeł społecznych na realizację uchwał zebrania,
- 3/ określenia ramowych zasad wykorzystania zgromadzonych środków i kontroli gospodarowania nimi.

§ 6.1. W sprawach o których mowa w § 4 i 5, zebranie wiejskie może podejmować uchwały zobowiązujące mieszkańców sołectwa do określonych działań i formułować wnioski adresowane do organów władzy i administracji państwowej stopnia podstawowego oraz do państwowych i społecznych jednostek organizacyjnych, działających na terenie sołectwa lub gminy.

2. Uchwały zebrania wiejskiego podjęte w sprawach przekazanych mu w myśl § 5 ust. 3 mają w stosunku do jednostek i instytucji działających na terenie sołectwa oraz jego mieszkańców moc wiążącą na równi z uchwałami gminnej rady narodowej.

§ 7.1. Wykonanie uchwał, zobowiązujących mieszkańców sołectwa do podjęcia określonych działań, zapewnia sołtys wspólnie z radą sołectwa.

2. Uchwały i wnioski adresowane do gminnej rady narodowej, naczelnika gminy, jednostek im podporządkowanych i innych jednostek organizacyjnych działających na wsi są przekazywane za pośrednictwem prezydium gminnej rady narodowej.

3. Prezydium gminnej rady narodowej po dokonaniu analizy zgłoszonych wniosków podejmuje decyzję o wniesieniu na sesję gminnej rady narodowej odpowiednich projektów uchwał lub - jeżeli wnioski przyjęte przez zebranie wiejskie mieszczą się w uprawnieniach koordynacyjnych naczelnika gminy - przekazuje je do załatwienia przez naczelnika gminy albo bezpośrednio kierownikom zainteresowanych jednostek.

§ 8. 1. Adresat, któremu przekazano uchwałę lub wniosek zebrania wiejskiego, obowiązany jest powiadomić zebranie wiejskie o sposobie załatwienia sprawy najpóźniej w terminie jednego miesiąca.

2. Odpowiedź na uchwałę lub wniosek zebrania wiejskiego powinna być przekazana na piśmie na ręce sołtysa lub przedstawiona bezpośrednio na najbliższym zebraniu wiejskim przez członka prezydium gminnej rady narodowej, naczelnika gminy albo przez upoważnionego przedstawiciela jednostki, której uchwała dotyczy. Odpowiedź odmowna powinna zawierać wyrażające uzasadnienie prawne i faktyczne.

3. Odmowa realizacji uchwały zebrania wiejskiego, o której mowa w ust. 2, upoważnia zebranie wiejskie do wystąpienia o rozpatrzenie uchwały przez gminną radę narodową. Decyzja gminnej rady narodowej ma charakter ostateczny.

§ 9.1. Prezydium gminnej rady narodowej czuwa nad realizacją uchwał zebrania wiejskiego.

2. W razie stwierdzenia sprzeczności uchwały zebrania wiejskiego z prawem prezydium gminnej rady narodowej wstrzymuje wykonanie uchwały i przedkłada ją radzie do uchylenia na najbliższej sesji.

§ 10. Wobec decyzji, podjętej przez organ lub jednostkę działającą na terenie gminy, zebranie wiejskie może zgłosić do prezydium gminnej rady narodowej, w formie uchwały, społeczny sprzeciw, jeżeli decyzję tę uznaje za naruszającą w istotny sposób interes mieszkańców sołectwa.

§ 11.1. Uchwała w sprawie zgłoszenia społecznego sprzeciwu podlega niezwłocznemu zbadaniu i rozpatrzeniu przez prezydium gminnej rady narodowej, które powinno również ustosunkować się co do ewentualnego wstrzymania wykonania decyzji oraz pisemnie w terminie 14 dni po nim formować mieszkańców sołectwa o zajętych stanowisku i podjętych środkach.

2. W razie nieuwzględnienia sprzeciwu mieszkańców sołectwa stanowisko prezydium gminnej rady narodowej powinno być w terminie 14 dni przekazane mieszkańcom wraz ze szczegółowym uzasadnieniem na nadzwyczajnym zebraniu wiejskim osobiście przez upoważnionego przedstawiciela prezydium gminnej rady narodowej, z udziałem kierownika jednostki, którego decyzji sprzeciw dotyczył.

3. Prezydium gminnej rady narodowej obowiązane jest poinformować gminną radę narodową na najbliższej sesji o sprawie, w której zgłoszony

- został sprzeciw mieszkańców sołectwa, i o sposobie jego załatwienia.
- 12.1. Ustala się "Ramowy regulamin zebrania wiejskiego" w brzmieniu podanym w załączniku do niniejszej uchwały.
2. Zaleca się gminnym radom narodowym dostosowanie postanowień ramowego regulaminu do warunków społeczno-gospodarczych i potrzeb poszczególnych sołectw oraz przedłożenie stosownych propozycji zebraniom wiejskim w terminie trzech miesięcy od dnia ogłoszenia niniejszej uchwały.
- § 13.1. Przez użyte w niniejszej uchwale i w ramowym regulaminie zebrania wiejskiego określenia: "gminna rada narodowa", "prezydium gminnej rady narodowej" i "naczelnika gminy" rozumie się - w odniesieniu do jednostek, w których powołano rady narodowe wspólne dla miasta i gminy - odpowiednie terenowe organy władzy i administracji państwowej stopnia podstawowego.
2. W miastach i dzielnicach miast, w których na podstawie art. 92 ustawy o radach narodowych na włączonych do tych miast terenach wiejskich, działa samorząd mieszkańców wsi, przez określenie wymienione w ust. 1 należy rozumieć odpowiednio: miejską /dzielnicową/ radę narodową, prezydium miejskiej /dzielnicowej/ rady narodowej oraz prezydenta lub naczelnika miasta albo naczelnika dzielnicy.
- § 14. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa:
H. Jabłoński.

II. PROJEKT UCHWAŁY ZEBRANIA WIEJSKIEGO WSI.....

- 1/ Na podstawie § 12 ust. 2 uchwały Rady Państwa z 19.03.1981r. w sprawie umocnienia roli samorządu mieszkańców wsi /M.P. 10/81 poz. 78/ - zebranie wiejskie wsi..... w dniu..... stwierdza spełnienie warunku quorum /§ 15 Regulaminu Ramowego/ wobec czego będąc władne do podejmowania uchwał podejmuje niniejszym uchwałą w sprawie przyjęcia Regulaminu Zebrania Wiejskiego Wsi..... ze zmianami w § 7, 10, 13, 15 i 21.

REGULAMIN

RQZDZIAŁ I.

Zadania zebrania wiejskiego

- § 1. Zebranie wiejskie zapewnia udział ogółu mieszkańców wsi w określaniu i rozwiązywaniu wszystkich ważnych potrzeb i problemów sołectwa oraz kształtowanie, we współdziałaniu z organizacjami politycznymi i społecznymi, socjalistycznych stosunków współzycia na wsi.
- § 2.1. Zebranie wiejskie reprezentuje interesy mieszkańców sołectwa wobec gminnej rady narodowej, naczelnika gminy oraz organizacji i instytucji działających na wsi.
2. Zebranie wiejskie współdziała z gminną radą narodową i stanowi płaszczyznę konsultacji projektów uchwał rady. Oddziałuje również, wraz z organizacjami działającymi na terenie wsi, na aktywność mieszkańców w realizowaniu uchwał rady, wykonaniu zadań planu społeczno-gospodarczego dotyczących wsi, jak również na wyzwalanie inicjatyw społecznych na rzecz wspólnej pracy dla społecznego, gospodarczego i kulturalnego rozwoju wsi.
- § 3. Zebranie wiejskie stanowi platformę współpracy ogółu mieszkańców wsi z organizacjami samorządu rolniczego i samorządu spółdzielczego w zakresie rozwoju wsi i rolnictwa, jak też zaopatrzenia mieszkańców w artykuły konsumpcyjne.
- § 4. W sołectwach, w których działa rolnicza spółdzielnia produkcyjna lub państwowe gospodarstwo rolne albo inne przedsiębiorstwo, zebranie wiejskie współdziała w zaspokajaniu potrzeb mieszkańców z odpowiednimi organami samorządu spółdzielczego lub robotniczego tych jednostek.
- § 5. Zebranie wiejskie we współdziałaniu z organizacjami samorządu rolniczego i spółdzielczego oraz gminnym komitetem kontroli społecznej inicjuje i podejmuje kontrolę społeczną, uwzględniając zwłaszcza ocenę pracy placówek

i instytucji działających na rzecz zaspokajania potrzeb mieszkańców wsi oraz głosy krytyki wskazujące na przejawy nadużyć, marnotrawstwa, niewłaściwej i nierzetelnej obsługi mieszkańców.

- § 6.1. Do zakresu działania zebrania wiejskiego należą w szczególności sprawy:
- 1/ wykonania na terenie sołectwa zadań wynikających z planu społeczno-gospodarczego rozwoju gminy,
 - 2/ poprawy warunków społeczno-gospodarczych, bytowych i kulturalnych mieszkańców,
 - 3/ rozwoju i unowocześnienia produkcji rolnej, a także upowszechnienia wiedzy rolniczej i postępu rolniczego,
 - 4/ wykonania przez mieszkańców sołectwa obowiązków wobec Państwa,
 - 5/ rozwoju i ochrony gospodarki leśnej w lasach niepaństwowych oraz zadrzewień i gospodarki łowieckiej,
 - 6/ funkcjonowanie urządzeń komunalnych, a zwłaszcza zaopatrzenia wsi w wodę, warunków higieniczno-sanitarnych i estetyki w sołectwie
 - 7/ współdziałania mieszkańców w zapewnieniu bezpieczeństwa, spokoju i porządku publicznego oraz ochrony przeciwpożarowej i zabezpieczenia przeciwpożarowego,
 - 8/ organizacji świadczeń leczniczych i działalności obiektów służby zdrowia, wyboru form pomocy oraz opieki społecznej nad ludźmi w podeszłym wieku, inwalidami i innymi osobami wymagającymi pomocy,
 - 9/ kształtowania rejonów szkolnych, dowozu dzieci do szkół, organizacji stałych i sezonowych - dziecińców, przedszkoli oraz funkcjonowania placów gier i zabaw,
 - 10/ organizacji i wykorzystania obiektów życia kulturalnego /świetlic, klubów, biblioteki/, ośrodków wypoczynku i obiektów sportowych,
 - 11/ podejmowanie działalności na rzecz ochrony środowiska, a zwłaszcza inicjowania i organizowania społecznego działania w dziedzinie tej ochrony.
2. Zebranie wiejskie występuje do gminnej rady narodowej z wnioskami o rozpatrzenie spraw, których załatwienie wykracza poza możliwości zebrania wiejskiego, a w szczególności w zakresie: kształtowania stosunków między administracją a obywatelami, realizowania uprawnień przysługujących rolnikom, zapobiegania działalności szczególnie szkodliwej dla środowiska naturalnego itp.
- § 7. W dziedzinie kontroli społecznej zebranie wiejskie w szczególności:
- 1/ ocenia we współdziałaniu z organami samorządu rolniczego, spółdzielczego i gminnym komitetem kontroli społecznej wyniki kontroli społecznej jednostek obsługi rolnictwa, placówek handlowych, usługowych i innych, których działalność wpływa na warunki pracy i życia na wsi, oraz sposób załatwiania wniosków wynikających z kontroli,
 - 2/ wysuwa wnioski do właściwych organów w sprawie odwołania osób, które nie spełniają powierzonych im funkcji lub w inny sposób zawiodły zaufanie mieszkańców.
- § 8.1. Zebranie wiejskie zapoznaje się dwa razy w roku z informacjami radnych gminnej rady narodowej zamieszkałych w sołectwie o ich pracy w radzie oraz co najmniej raz w roku rozpatruje sprawozdania z działalności sołtysa.
2. Zebranie wiejskie ocenia okresowo realizację podjętych uchwał i wniosków.
- § 9. Na zebraniach wiejskich przeprowadza się, na propozycję prezydium gminnej rady narodowej, konsultacje ważniejszych projektów uchwał i ocen, które mają być przedmiotem obrad rady, a w szczególności:
- 1/ projektu planu społeczno-gospodarczego rozwoju gminy, a zwłaszcza zadań planu dotyczącego sołectwa, którego omówienie powinno nastąpić z udziałem przedstawicieli samorządu rolniczego, spółdzielczego oraz instytucji działających na terenie sołectwa
 - 2/ projektu zagospodarowania przestrzennego wsi oraz projektów wyznaczania terenów budowlanych w sołectwie,
 - 3/ projektów terenowych aktów prawnych zawierających przepisy prawne powszechnie obowiązujące.
- § 10.1. Zebranie wiejskie wypowiada się w sprawie kandydatów na radnych i opiekunów społecznych oraz zgłasza kandydatury na ławników ludowych i członków kolegiów d/s wykroczeń

2. Do czasu uchwalenia nowej ustawy o radach narodowych - zebranie wiejskie wypowiada się w sprawie kandydatur na stanowisko naczelnika gminy /vide pkt V/4 Porozumienia Rzeszowskiego z 18.02.1981r. zamieszczonego w cz. VI niniejszego poradnika/
3. W przypadku pominięcia w/w konsultacji, mieszkańcy sołectwa mogą zgłosić do prezydium gminnej rady narodowej społeczny sprzeciw /§ 13 Regulaminu Z.W./ a nadto wystąpić do radnych - członków Rady Sołectwa z żądaniem złożenia wniosku do prezydium gminnej rady narodowej o wstrzymanie biegu spraw związanych z nominacją naczelnika gminy /§ 11 ust. 2 w/w Regulaminu/.

- § 11.1. Zebranie wiejskie rozpatruje projekty decyzji mających wpływ na żywotne interesy mieszkańców sołectwa, przedstawione przez naczelnika gminy lub kierowników właściwych jednostek administracyjnych i gospodarczych w celu zasięgnięcia opinii zebrania. Dotyczy to w szczególności:
- 1/ lokalizacji w sołectwie obiektów inwestycyjnych, których przeznaczeniem jest obsługa mieszkańców lub która w istotny sposób wpływać mogą na warunki życia i pracy mieszkańców sołectwa,
 - 2/ zmian rejonów działania i organizacji szkół przedszkoli, ośrodków zdrowia, placówek kulturalnych oraz handlowych i usługowych obsługujących mieszkańców sołectwa,
 - 3/ zmian godzin pracy placówek użyteczności publicznej, a zwłaszcza placówek handlowych i usługowych w sołectwie.
2. Na wniosek zebrania wiejskiego, dotyczący pominięcia trybu konsultacji w sprawach mających istotne znaczenie dla sołectwa, a - dni reprezentujący mieszkańców sołectwa mogą zgłosić do prezydium gminnej rady narodowej wniosek o wstrzymanie biegu spraw, które nie były konsultowane z zebraniem wiejskim.

ROZDZIAŁ II.

Uchwały Zebrania Wiejskiego

- § 12. Zebranie wiejskie podejmuje uchwały w zakresie:
- 1/ wyboru i odwołania rady sołectwa, sołtysa i podsołtysa,
 - 2/ spraw przekazanych przez gminną radę narodową do rozpatrywania przez zebranie zamiaśt na sesji rady,
 - 3/ gromadzenia i wykorzystania środków przekazanych przez organizacje i instytucje działające na wsi, a zwłaszcza na realizację przedsięwzięć socjalnych i kulturalnych służących wszystkim mieszkańcom wsi - o ile gminna rada narodowa do tego zebranie wiejskie upoważniła,
 - 4/ podjęcia przez mieszkańców sołectwa czynu społecznego, określenia wysokości świadczeń mieszkańców na ten cel, wyboru komitetu czynu społecznego lub udzielenia upoważnienia radzie sołectwa do pełnienia tej roli, a także wystąpienia do gminnej rady narodowej o pomoc w finansowaniu czynu środkami funduszu gminnego,
 - 5/ zgłaszania w imieniu wszystkich mieszkańców udziału sołectwa w konkursach i współzawodnictwie oraz organizacji współzawodnictwa i konkursów wewnętrzsołectkich,
 - 6/ wystąpienia do gminnej rady narodowej o podjęcie uchwał w sprawach dotyczących żywotnych interesów mieszkańców sołectwa,
 - 7/ wystąpienia do gminnej rady narodowej w sprawach dotyczących zarządu, sprzedaży, zamiany, oddania nieruchomości mienia gminnego na najem, dzierżawę lub nieodpłatnego przekazania go na cele budownictwa społecznego oraz w innych sprawach dotyczących mienia gminnego.
- § 13.1. Mieszkańcy sołectwa mogą zgłosić do prezydium gminnej rady narodowej społeczny sprzeciw wobec decyzji podjętej wbrew ich opinii /np. w sprawie likwidacji sklepu, punktu skupu, zmiany rejonu szkolnego/ przez organ lub jednostkę działającą na terenie gminy, jeżeli uznają tę decyzję za naruszającą w istotny sposób ich interes.
2. Uchwałę w sprawie społecznego sprzeciwu podejmuje zebranie wiejskie. Podjęcie takiej

- uchwały ma charakter postępowania wyjątkowego i powinno być poprzedzone wysłuchaniem wyjaśnień naczelnika gminy lub kierownika jednostki, której działalności sprzeciw dotyczy,
3. Uchwała powinna zawierać konkretne zarzuty dotyczące decyzji organu lub jednostki oraz szczegółowe uzasadnienie, określające istotę i zasięg negatywnych skutków decyzji, a także liczbę uczestników zebrania wiejskiego na którym podjęto uchwałę.
 4. Do podjęcia uchwały zebrania wiejskiego w sprawie społecznego sprzeciwu wymagana jest obecność co najmniej 50 % + 1 ogólnej liczby uprawnionych mieszkańców sołectwa. /zwiększony rygor quorum uniemożliwi manipulowanie instytucją zebrania wiejskiego przez niereprezentatywną część mieszkańców sołectwa a ponadto uaktywni znaczną część społeczności wiejskiej/.
 5. Uchwałę taką sołtys doręcza niezwłocznie, a najpóźniej w terminie 3 dni, prezydium gminnej rady narodowej, które stosownie do § 11 ust. 1 i 2 uchwały Rady Państwa z dnia 19.3.1981r. w sprawie umocnienia roli samorządu mieszkańców wsi informuje mieszkańców sołectwa o zajętych stanowiskach.

ROZDZIAŁ III.

Zasady działania organów samorządu wiejskiego.

zebranie wiejskie.

- § 14. W zebraniu wiejskim uczestniczą wszyscy mieszkańcy sołectwa, którym przysługuje prawo wyboru do gminnej rady narodowej.
- § 15. Zebraniem przewodniczy sołtys, wybierany na okres kadencji gminnej rady narodowej spośród mieszkańców sołectwa uprawnionych do uczestnictwa w zebraniu wiejskim. Wymagana jest obecność co najmniej 50 % + 1 ogólnej liczby mieszkańców sołectwa. /zwiększony rygor quorum uniemożliwi manipulowanie instytucją zebrania wiejskiego przez niereprezentatywną część mieszkańców sołectwa a ponadto uaktywni znaczną część społeczności wiejskiej/.
- § 16.1. Zebranie wiejskie może powołać radę sołectwa, która stanowi stałe prezydium zebrania wiejskiego.
2. Zgodnie z uchwałą Prezydium Ogólnopolskiego Komitetu Frontu Jedności Narodu rada sołectwa, wybierana przez wszystkich mieszkańców i stanowiąca ich reprezentację, może pełnić funkcję wiejskiego ognia Frontu Jedności Narodu.
- § 17. Zebranie wiejskie zwołuje sołtys z własnej inicjatywy, z inicjatywy rady sołectwa lub na żądanie 1/5 uprawnionych mieszkańców sołectwa albo z inicjatywy prezydium gminnej rady narodowej lub naczelnika gminy.
- § 18. Sołtys powiadamia mieszkańców o czasie, miejscu i porządku obrad zwołanego zebrania w sposób zwyczajowo przyjęty w sołectwie.
- § 19.1. O terminie i porządku obrad zebrania wiejskiego sołtys powiadamia prezydium gminnej rady narodowej i naczelnika gminy w celu delegowania przedstawicieli.
2. Stosownie do tematyki zwołanego zebrania - sołtys występuje również do odpowiednich organizacji społecznych oraz do kierowników instytucji i jednostek prowadzących działalność na terenie sołectwa o przedstawienie na zebraniu określonych zagadnień lub wyjaśnień.
- § 20. Uchwały zebrania wiejskiego zapadają w głosowaniu jawnym zwykłą większością głosów lub w głosowaniu tajnym, jeżeli zażąda tego większość uczestników zebrania.

Rada Sołectwa

- § 21.1. Zebranie wiejskie decyduje o powołaniu rady sołectwa oraz ustala liczbę jej członków w granicach gwarantujących przewagę ilościową osób pochodzących z wyboru /50 % + 1/ w stosunku do osób wchodzących w skład rady sołectwa z urzędu /§ 21 ust. 2/
- § 22. Zebranie wiejskie wybiera radę sołectwa na okres kadencji sołtysa.
- § 23. Rada sołectwa w szczególności:
- 1/ przygotowuje obrady zebrania wiejskiego, ustala projekt porządku obrad, projekty uchwał i wniosków oraz zapewnia odpowiednie

- dnie informacje i sprawozdania,
- 2/ występuje na zebraniu wiejskim z inicjatywami dotyczącymi udziału mieszkańców w rozwiązywaniu ważnych problemów i realizacji zadań przypadających sołectwu,
 - 3/ współdziała, udziela pomocy i koordynuje działalność organizacji społecznych i samorządowych w sołectwie dla zapewnienia realizacji uchwał i wniosków zebrania wiejskiego oraz społeczno-gospodarczego rozwoju wsi,
 - 4/ wspólnie z sołtysem organizuje wykonanie uchwał i wniosków zebrania wiejskiego oraz kontroluje ich realizację, w tym także sposób załatwiania wniosków wynikających z kontroli społecznej,
 - 5/ w okresie między zebraniem wiejskim wyraża opinię społeczną o sprawach, które nie wymagają zwołania zebrania wiejskiego,
 - 6/ z upoważnienia zebrania wiejskiego pełni rolę stałego komitetu czynów społecznych
 - 7/ współdziała w realizacji zadań społecznych podjętych z inicjatywy i inspiracji gminnego komitetu Frontu Jedności Narodu gminnej rady narodowej, jej prezydium lub naczelnika gminy.

§ 24. Za swoją działalność rada sołectwa odpowiedzialna jest przed zebraniem wiejskim i obowiązana jest do składania zebraniu sprawozdań i informacji o swojej pracy.

S O Ł T Y S

- § 25.1. Sołtys jest przewodniczącym zebrania wiejskiego oraz wspólnie z radą sołectwa organizatorem jego pracy i działa zgodnie z uchwałami zebrania wiejskiego, a także według wskazań prezydium gminnej rady narodowej.
2. Sołtys realizuje powierzone mu obowiązki z zakresu administracji państwowej i w tej dziedzinie stosuje się do wytycznych i wskazań naczelnika gminy.
3. Wykonując swe obowiązki sołtys wspólnie z radą sołectwa współdziała z radnymi gminnej rady narodowej, z organizacjami samorządu rolniczego i spółdzielczego oraz innymi organizacjami społecznymi.
- § 26. Sołtys reprezentuje mieszkańców sołectwa na zewnątrz, a zwłaszcza wobec gminnej rady narodowej, naczelnika gminy oraz instytucji i organizacji działających na terenie sołectwa i w tym zakresie:
- 1/ bierze udział w sesjach gminnej rady narodowej z głosem doradczym / o ile nie jest radnym gminnej rady narodowej /,
 - 2/ ma prawo zgłaszania na sesjach gminnej rady narodowej, na równi z radnymi, wniosków w imieniu zebrania wiejskiego,
 - 3/ może uczestniczyć jako członek w zespołach kontrolnych komisji gminnej rady narodowej i gminnego komitetu kontroli społecznej, prowadzących kontrolę na terenie sołectwa,
 - 4/ zgłasza naczelnikowi gminy w porozumieniu z radą sołectwa uwagi krytyczne wynikające z oceny mieszkańców co do działalności instytucji i jednostek handlowych, usługowych i innych, które wykonują swoje zadania na terenie sołectwa lub na rzecz jego mieszkańców,
 - 5/ w uzasadnionych wypadkach ma prawo zgłaszania naczelnikowi gminy wniosku o wstrzymanie czynności egzekucyjnych w związku z prowadzoną na terenie sołectwa egzekucją administracyjną,
 - 6/ może zawierać w imieniu zebrania wiejskiego porozumienia w sprawie wspólnego wykorzystania lub udostępnienia mieszkańcom sołectwa obiektów i urządzeń będących w dyspozycji różnych jednostek lub organizacji.

§ 27.1. Sołtys prowadzi dokumentację zebrania wiejskiego, wyznacza protokolanta zebrania wiejskiego i zapewnia niezwłoczne dostarczenie prezydium gminnej rady narodowej zwięzłego protokołu każdego zebrania wiejskiego. W protokole powinny być wyodrębnione i sprezytowane uchwały i wnioski podjęte przez zebranie.

2. Drugi egzemplarz protokołu sołtys przechowuje u siebie wraz z innymi dokumentami zebrania wiejskiego.

§ 28.1. W wykonaniu obowiązków samorządowych i administracyjnych sołtysowi udziela pomocy podsołtys.

2. Podsołtys przejmując obowiązki sołtysa w wypadku choroby lub innych okoliczności uniemożliwiających sołtysowi wypełnianie jego zadań.

2. Treść niniejszej uchwały Zebranie Wiejskie przekazuje dla Prezydium Gminnej Rady Narodowej w do akceptującej wiadomości, jako spełnienie warunku wynikającego z § 12 ust. 2 uchwały Rady Państwa jak wyżej.

/-/ podpisy protokolanta i sołtysa.

INFORMATOR

Regionalnego Ośrodka Badań Społecznych
ŚRODKOWEGO NADODRZA

Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „SOLIDARNOŚĆ”

Informator ROBS redaguje Rada Programowa:

1. A. JESMAN - Kier. Org. Biura NSZZ "Solidarność"
2. J. KUDELA - Kier. Org. Biura NSZZ RI "Solidarność"
3. E. LIPIEC - Przewod. WKZ NSZZ RI "Solidarność"
4. J. MASZEWSKI - v-ce przewod. Zarządu Regionalnego
5. A. NIEZGODA - Przewodn. Rady Programowej
6. H. NOWIK - Kierownik ROBS
7. J. NOWIK - Doradca Zw. Zawodowych "Solidarność"
8. I. SAKOWSKA - Sekretarz wydawnictw zw. ROBS
9. J. SZCZEPANIAK - Przewodn. Zespołu w ROBS
10. J. TARNAWSKI - v-ce przewodn. WKZ NSZZ RI oraz E. KRZYCKI, R. KAZIMIERSKI, A. PERLAK i J. PODBIELSKI.

Otwarty charakter działań na rzecz Związku umożliwi poszerzenie się składu Rady o ludzi aktywnych, którzy tworząc kolejne zespoły problemowe mają możliwość pozytywnego oddziaływania na działalność Związków Zawodowych "Solidarność" w regionie.

Niniejszy informator zredagowali: Alicja Jeśman i Jan Nowik. Redakcja techniczna - Euzebiusz Fokszański. Wydała ROBS przy Zarządzie Regionalnym NSZZ "Solidarność" w Zielonej Górze, Al. Niepodległości 32 Nakład 5000 egz. Do użytku wewnątrzwiązkowego. Koszt produkcji 1 egz. ok. 5 zł., kolportaż bezgotówkowy dla Komisji Zakładowych i Kół Wiejskich po 2 egz. za opłatą miesięczną 20 zł., roczna - 240 zł. płatne przelewem na konto Zarządu Regionalnego NSZZ "Solidarność" w Zielonej Górze z zaznaczeniem opłata za informator ROBS.